

İlköğretim

TÜRKÇE 3

Ders ve Öğrenci Çalışma Kitabı

2. Kitap

İLKÖĞRETİM

TÜRKÇE

3

**DERS VE
ÖĞRENCİ ÇALIŞMA KİTABI**

2. Kitap

YAZARLAR

Güngör AYDIN
Tuncay DEMİREL

DEVLET KİTAPLARI
BİRİNCİ BASKI
....., 2017

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLARI.....: 6403
DERS KİTAPLARI DİZİSİ.....: 1718
:

17.06.Y.0002.4739

Her hakkı saklıdır ve Milli Eğitim Bakanlığına aittir. Kitabın metin, soru ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayınlanamaz.

EDİTÖR

Prof. Dr. Hayati AKYOL

PROGRAM GELİŞTİRME UZMANI

Melek AY DUMLUPINAR

DİL UZMANI

Seçil COŞKUN

ÖLÇME - DEĞERLENDİRME UZMANI

Dr. Nurcan ATEŞOK DEVECİ

GÖRSEL TASARIM

Ayla BUDAK

Osman YILDIRIM

REHBERLİK UZMANI

Banu ÖZDEMİR

ISBN 978-975-11-4276-4

Milli Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulunun 30.11.2016 gün ve 86 sayılı kararı ile ders kitabı olarak kabul edilmiş, Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 26.05.2017 gün ve 7679950 sayılı yazısı ile birinci defa 83.189 adet basılmıştır.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Mehmet Âkif Ersoy

ANDIMIZ

Türküm, doğruyum, çalışkanım.

İlkem küçüklerimi korumak, büyüklerimi saymak; yurdumu, milletimi
özümnden çok sevmektir.

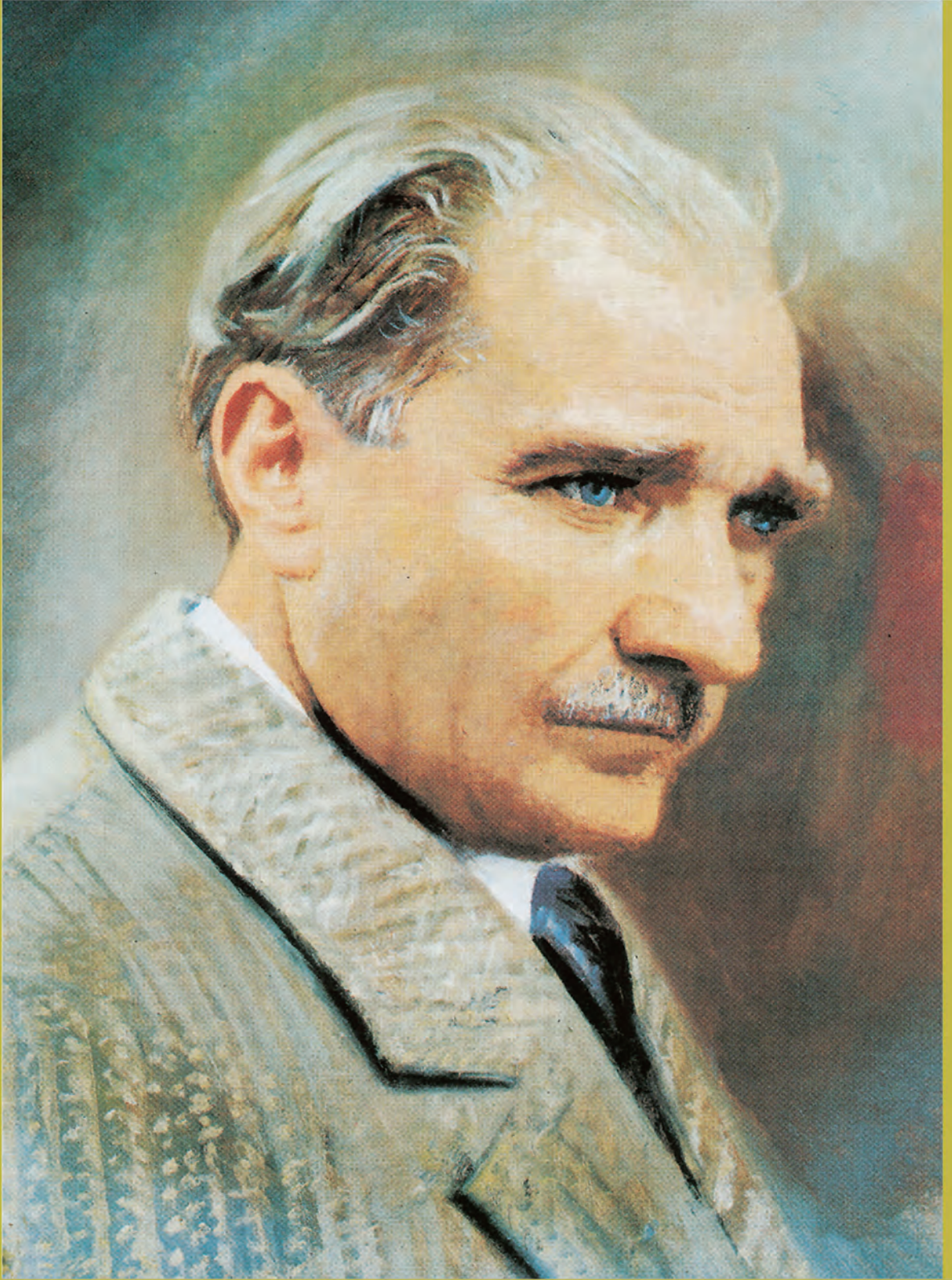
Ülküm yükselmek, ileri gitmektir.

Ey Büyük Atatürk!

Açtığın yolda, gösterdiğin hedefe durmadan yürüyeceğime ant içerim.

Varlığım Türk varlığına armağan olsun.

Ne mutlu Türküm diyene!

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

DERS KİTABI İÇİNDEKİLER

4. Tema: OYUN VE SPOR	51
1. Uçurtma Nasıl Uçar?	52
2. Kardan Adam	54
3. Birdirbir Oyunu	58
4. Oyunsuz Nasıl Büyürüm?	62
5. Şah ve Pat.	63
5. Tema: SAĞLIK VE ÇEVRE	67
1. Ağaç Sevgisi	68
2. Hapşuu!	70
3. Kar Tanesinin Macerası	74
4. Eylül ve Diş Dostları	78
5. Deliceler	82
6. Tema: DEĞERLERİMİZ	85
1. Dillerde İstiklâl Marşı	86
2. Yıldızla Isınmış	88
3. Nevruz	90
4. Hoş mu Erim?	94
5. Birlikte	96

ÇALIŞMA KİTABI İÇİNDEKİLER

4. Tema: OYUN VE SPOR	76
1. Uçurtma Nasıl Uçar?	77
2. Kardan Adam	83
3. Birdirbir Oyunu	88
4. Doğru Spor	93
Tema Değerlendirme	97
5. Tema: SAĞLIK VE ÇEVRE	99
1. Ağaç Sevgisi	100
2. Hapşuu!	104
3. Kar Tanesinin Macerası	108
4. Küçük Köpek Pepe	113
Tema Değerlendirme	118
6. Tema: DEĞERLERİMİZ	120
1. Dillerde İstiklâl Marşı	121
2. Yıldızla Isınmış	127
3. Nevruz	131
4. Dünya Çocuk Bayramı	137
Tema Değerlendirme	141

4. TEMA

OYUN VE SPOR

1. Uçurtma Nasıl Uçar?

2. Kardan Adam

3. Birdirbir Oyunu

4. Oyunsuz Nasıl Büyürüm? (Serbest Okuma Metni)

5. Şah ve Pat (Serbest Okuma Metni)

UÇURTMA NASIL UÇAR?

Bunu bilmeyecek ne var.
Çıkmayagörsün rüzgâr,
Uçurtmam dünden hazır.
Bir yumak ip de cebimde,
Küçük kız kardeşimle,
Koşarız karşı tepeye.

Kardeşim özenle tutar,
Rüzgâra karşı uzaktan.
Sonra "Bırak" derim ona,
Havalanır uçurtmam.

Koşarım önce şöyle bir,
Asıl ustalık bendedir.
Salarım, salarım ipini;
Uçurtmam göklere yükselir.

Kocaman, renkli benekli,
Süslü püslü, telli pullu,
Alımlı nazlı uçurtmam,
Gelin gibi kuyruğu.

Kuş olur, süzülür uçar.
Gider taa uzaklara.
Sonra ne olur ne olmaz,
İpi sararım biraz.

Haydi bakalım ama
Hep öyle durmak olmaz.
Biraz coşku, biraz şaka
Bende ne hüneler var.
Bir sağa çekerim, bir sola
Uçurtmam takla atar.

Aaa!..
Uçması çok güzel de
Şu düşmesi olmasa...

Ayla ÇINAROĞLU

KARDAN ADAM

Sabahleyin uyandığım da her yeri bembeyaz gördüm. Kar yağmıştı. Her yer karla kaplıydı. Heyecanla yatağımdan fırlarken dağıttığım yatağı aceleyle düzelttim. Kahvaltımı yapıp dışarı fırladım.

Karlara bata çıka koşuyordum. Bütün çocuklar sokağa dökülmüş, kar topu oynuyor, yerlerde yuvarlanıyorlardı. Arkadaşlarımın bir kısmı küçük bayırda karken bir kısmı da kardan adam yapmaya çalışıyordu.

Köpeğimiz Beyaz da heyecanlanmıştı. Zıp zıp zıplıyor, yerlerde debeleniyor, garip şaklabanlıklar yapıyordu.

Arkadaşlarla biraz kar topu oynadık, koşuştuk, yerlerde yuvarlandık. Sonra bir adam boyunda kardan adam yapmaya karar verdik. Büyük bir gayretle işe koyulduk. Bir kısmımız kardan kocaman topaklar yapıyordu. Bir kısmımız da bu topakları yan yana ve üst üste koyuyorduk. Bu arada Beyaz, ağzından buharlar çıkararak aramızda koşturup duruyordu.

Nihayet kardan adam bitmişti. Bir arkadaşım elindeki tahta parçasıyla kardan adamın sağını solunu iyice düzeltti. Vücudunun belirgin özelliklerini ortaya çıkardı. Başka biri iki kömür parçasıyla gözünü yaptı.

Beyaz bir ara kaybolup sonra ağzında bir havuçla ortaya çıktı. Havucu burun yapalım diye getirmişti. Havucu alıp kardan adamın suratının ortasına itina ile yerleştirdim. Bir ara Beyaz yine kayboldu. Bu defa ağzında babamın yün başlığı vardı. Babam da peşindeydi. Babam bir yandan Beyaz'ı kovalıyor, bir yandan da bağıırıyordu.

- Getir onu!

Beyaz, korkudan arkama saklandı. Âdeta sığındı. Babam, başlığını söylene söylene alıp geri döndü. Arkadaşlarım da ben de Beyaz adına üzülmüştük. Onun bir suçu yoktu ki. Aklınca bize yardım etmek istiyordu. Kardan adama başlık da gerekeceğini nasıl da anlamıştı. Hayretler içinde kaldık.

Babam biraz sonra tebessüm ederek tekrar yanımıza geldi. Fakat bu defa yüzünde sevgi ve merhamet ışıltıları vardı. Kardan adama yaklaştı. Ani bir hareketle başındakini çıkararak kardan adamın başına koydu. Sonra ağır hareketlerle boynundan atkısını çıkarıp kardan adamın boynuna doladı. Ardından paltosunu da çıkararak kardan adamın omzuna attı. Kardan adam öyle yakışıklı bir adam oldu ki kardan adam demeye bin şahit gerekti. Hep birlikte babamı ve kardan adamı alkışlamaya başladık.

Babam gülerek,

- Sizi gidi yaramazlar, dedi. Mahsus benim vücut ölçülerime göre yapmışsınız.

Bu duruma hepimiz gülmeye başladık. Tarık gülerken,

- Amcacığım, bir dahaki sefere babam gibi bir kardan adam yaparız, dedi.

Bir kahkaha daha kopardık. Fakat Beyaz, üzgün ve durgundu. Babam da anladı. Beyaz'ın karşısına çömelerek başını, kulaklarını, sırtını okşadı. Beyaz, babamın elini ayaklarını yalamaya başladı. Hepimiz sevinmiştik buna.

Babam,

- Haydi çocuklar, dedi. Ben üşüdüm. Paltomu, şapkamı kardan adama verince ısınan o, üşüyen ben oldum, dedi. Ve koşarak eve doğru uzaklaştı. Arkasından Beyaz, türlü oyun ve şaklabanlıklarla onu takip etti.

Biz eserimizi hayranlıkla seyrederken üstümüze kuş tüyü gibi kar yağıyordu.

Selçuk Derya ALTINTREN
(Düzenlenmiştir.)

BİRDİRBİR OYUNU

Birdirbir çocukların en sevdiği oyunların başında gelir. Dünyada birçok ülkede sevilerek oynanmaktadır.

Her oyunda olduğu gibi birdirbirde de kurallar vardır.

Birdirbir oynamak için genellikle kalabalık olmak gerekir. Oyunun başında bir **ebe** seçilir. Ebe öne doğru eğilerek ellerini dizlerinin üstüne koyar. Diğer oyuncular ebenin 3-5 metre ötesinde bir sıra oluştururlar. Oyunculardan biri **baş** olur. Oyunun başlamasıyla birlikte, sırayla koşarak ebenin üstünden atlarlar. Bu sırada ebenin kıpırdamadan durması gerekir. Oyuncular atlarken elleriyle ebenin sırtından destek alırlar. Oyuncular atlayış sırasında ebenin vücuduna sadece elleriyle dokunabilirler.

Vücudun başka yerinin atlarken ebeye dokunması hâlinde o kişi **yanar**. Atladıktan sonra dengesini kaybeden ya da düşen oyuncu da yanmış sayılır. Yandıği için de yeni ebe o olur.

İlk atlayış herkes tarafından yapıldıktan sonra diğer atlayışlara geçilir. Ebe her aşamada bir önceki duruşundan daha yüksek bir şekilde durur. Bu böylece onuncu atlayışa kadar devam eder. Bu yüzden, sonlara doğru sık sık ebe değişimi olur. **Her atlayışta, oyunun kendine özgü tekerlemeleri söylenir. Bu tekerlemeler yöreden yöreye değişiklik gösterir. Önce tekerleme söylenir, sonra atlanır:**

Birdirbir.

İkidir iki, atlamayan olur tilki.

Üçtür üç, bunu yapması çok güç.

Dörtlür dört, dön de üstünü ört.

Beştir beş, fes koydum düşmez.

Altıdır altı, fes yerinden kalktı.

Yedidir yel gibi, el değer elbise değmez.

Sekizim seksek.

Dokuzum son durak.

Onum oturak.

Oyun içinde atlayışlarda çeşitli hareketler yapılır. Örneğin dördüncü atlayışta ebenin sırtına hafifçe oturularak geçilir. Beşinci atlayıştan önce baş, eline bir mendil ya da herhangi bir nesne alır. Bunu atlarken ebenin sırtına koyar ve tekerlemesini söyler. Altıncı atlayışta baş olan oyuncu, ebenin sırtına konulan nesneyi alır. Diğerleri sadece tekerlemeyi söyleyip atlar. Yedinci atlayışta ebeye sadece elle dokunulabilir. Atlarken elbisesi bile değse o kişi yanmış sayılır. Sekizinci atlayışta baş, atladıktan sonra tek ayak üstünde durur. Diğerleri de aynen onun gibi yaparlar. Baş, sekerek diğerlerini istediği yere götürür. Dokuzuncu atlayışta kişi atladığı yerde ayakta dimdik kalmak zorundadır. Atladıktan sonra olduğu yerde duramayan ya da düşen oyuncu ebe olur. Onuncu atlayış yapıldıktan hemen sonra yere oturulur. Herkes atlar ve oyun biter. Yeni ebe seçimiyle istenirse oyuna devam edilir.

Birdirbir, farklı şekillerde de oynanabilen bir oyundur. Oyunun bir türünde atlayışını yapan oyuncu, ebenin 1 -2 metre ilerisinde aynı ebe gibi durur. Sırasıyla atlayanlar da aynen öncekiler gibi dururlar. En son atlayan diğerlerinin hepsinin üstünden tek tek atlar. Bu şekilde, bir tur tamamlanır ve başa dönülür.

Oyunun başka bir türünde de atlayan kişi, ebenin hemen yanında durur. Böylece ondan sonra gelen oyuncu için atlama mesafesi uzamış olur. Bu, oyunun zor türlerinden biridir.

Oyun farklı ülkelerde değişik adlar ve kurallarla oynanır. Ama temel kuralları aynıdır. Adı ve kuralları ne olursa olsun çocuklar bu oyunu çok sever.

Komisyon

OYUNSUZ NASIL BÜYÜRÜM?

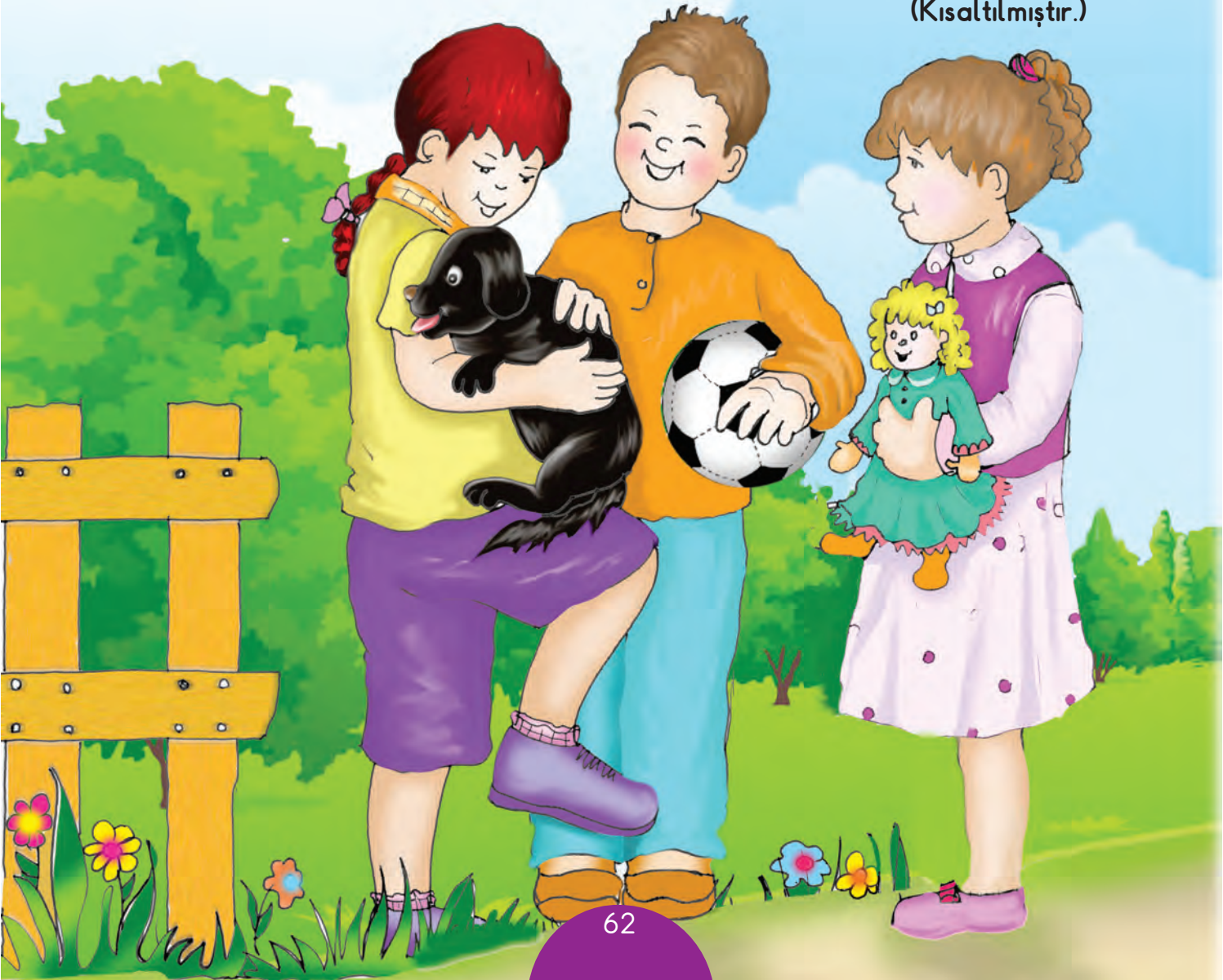
Ben küçük bir çocuğum,
Elimde çubuğum,
Sırtımda gocuğum,
Oyunlarla büyürüm.

Ağacı toprağı severim,
Hayvanları severim,
Hele onlarla oynamayı,
Daha çok severim.

Oyun benim hakkım,
Bırakın oynayayım,
Bitince ev ödevim,
Birazcık oynayayım.

Ben küçük bir çocuğum,
Elimde çubuğum,
Sırtımda gocuğum,
Oyunlarda büyürüm.

Mehmet ÖNAL
(Kısaltılmıştır.)

ŞAH VE PAT

Bir varmış, bir yokmuş. Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde, Beyaz Şah ve Siyah Şah adlarında iki padişah varmış. Bunlar, birbiriyle çok iyi dostlarmış. Bir gün Beyaz Şah ve Siyah Şah arasında küçük bir anlaşmazlıktan dolayı bir kavgalık yaşanmış. Siyah Şah hatayı Beyaz Şah'ta, Beyaz Şah ise hatayı Siyah Şah'ta buluyormuş. Uzun uzun konuşmalarına rağmen aralarındaki soruna bir çözüm bulamamışlar. Beyaz Şah ve Siyah Şah, bu duruma son vermek için bir hakem seçerek tekrar bir araya gelmişler.

Hakem:

- Değerli arkadaşlar, bu tartışmayı daha fazla büyötmeyin. Size yakışmıyor. Siz çok iyi iki dostsunuz. Konuşup ortak bir yol bulabilirsiniz, demiş.

Beyaz Şah:

- Siyah Şah hatayı kabul etsin, sorun çözölür. Ne de olsa ben ondan daha zekiyim deyince Siyah Şah:

- Asıl hata sende, boş yere zeki olduğunu iddia etme. Çünkü asıl zeki olan benim, demiş. Beyaz Şah:

- Topla o zaman askerlerini! Sizi satranç meydanına yarışmaya bekliyorum, demiş. Bunun üzerine Siyah Şah da:

- Tamam o zaman. Bütün askerlerimle oraya geleceğim. Sonucu hep beraber göreceğiz. Kim daha zeki belli olsun, demiş.

Bu iki padişahın ülkesinin bütün askerleri aynı özelliklere sahipmiş. Bu askerler arasındaki tek fark; Beyaz Şah'ın askerlerinin beyaz, Siyah Şah'ın askerlerinin ise siyah renkte olmalarıymış.

Beyaz Şah ve Siyah Şah ülkelerine çekilmişler, yarışma için hazırlık yapmışlar. Bir süre sonra yarışma başlamış. İki tarafın bütün askerleri satranç meydanında yerlerini almışlar. Padişahların birer veziri, ikişer kalesi, ikişer atı, ikişer fili ve sekizer piyonu varmış. Öncelikle beyaz ve siyah piyonlar diğerlerinin önüne dizilerek siper almışlar. Beyaz Şah, siyah kareye, Siyah Şah beyaz kareye geçmiş. Vezirler şahların güvenliğini sağlamak için onların yanlarında durmuşlar. Filler ise bütün heybetleriyle atların yanında duruyorlarmış. Atlar ise, kalelerin yanında durarak her türlü tehlikeye karşı şahlarını korumak için hazır bekliyorlarmış.

Yarış, Beyaz Şah'ın atlarından birine verdiği emirle başlamış. Siyah Şah bu hamleye piyonlarından biriyle karşılık vermiş. Atlar rakiplerinin üstünden atlayarak yarışıyorlarmış. Filler ise sürekli çapraz giderek rakiplerini şaşırtmaya çalışıyorlarmış.

Filler aralarında anlaşmış, biri sadece siyah karede, diğeri de sadece beyaz karede yarışıyorlarmış. Kaleler, bir yandan rakibine top atarken bir yandan da karşı tarafın askerlerinden kaçmak için ileri-geri, sağa-sola hareket ediyorlarmış.

Askerlerin şahlarına yaklaştıklarını gören vezirler de, kendi şahlarını korumak için öne atılıyorlarmış ve her tarafa hareket ediyorlarmış.

Piyonlar ise, zayıf olmalarına rağmen karşı tarafın son noktasına kadar gitmeye çalışıp arkadaşları için ellerinden gelen gayreti gösteriyorlarmış. Son noktaya ulaşabilen piyona ise ödül olarak istediği komutanlığı alma hakkı veriliyormuş.

Aralarındaki bu mücadele, satranç meydanında sadece şahlar kalıncaya kadar devam etmiş. Beyaz Şah ve Siyah Şah uğraşmışlar, çabalamışlar; ama bir türlü birbirlerini yenememişler.

Bunun üzerine hakem, sonucu açıklamak için şahları ve bütün askerleri toplayarak konuşmaya başlamış:

- Değerli Beyaz ve Siyah Şah, bu mücadelede gördüğümüz kadarıyla iki taraf da çok gayret etti. Ama bu yarışmada iki tarafın da askerleri elendi. Bunun sonucunda bir beraberlik ortaya çıktı. Kimse kimseye bir üstünlük sağlayamadı. İkinizin de zeki olduğu görüldü. Bu mücadeleyi uzatmaya gerek yok. Gelin, burada bir barış yapalım ve şenlikler düzenleyelim. Siz de bir daha birbirinizi üzmeceğinize dair söz verin, demiş.

Bütün askerler kendi şahlarının cevaplarını merakla beklemişler. Aralarında fısıltılar başlamış. Bu durum şahların söz almasıyla bozulmuş. Meğer iki şahın da kızgınlığı henüz geçmemiş. Birbirlerine sert sert bakarak sonucu kabul etmediklerini söylemişler. Beyaz Şah ve Siyah Şah birbirlerine meydan okuyarak oradan ayrılmışlar. Mücadelelerinden ve inatlarından vazgeçmemişler. Bu duruma seyirci olan satrançseverler ise çok üzölmüşler.

Bu nedenle, o gün bugündür satrançseverler, dostluklarının ve arkadaşlıklarının çoğalması için turnuvalar düzenliyorlarmış.

Gökten üç elma düşmüş. Bir tanesi bu masalı yazanların, diğeri bu masalın oluşmasında emeği geçenlerin, sonuncusu da bu masalı okuyanların başına.

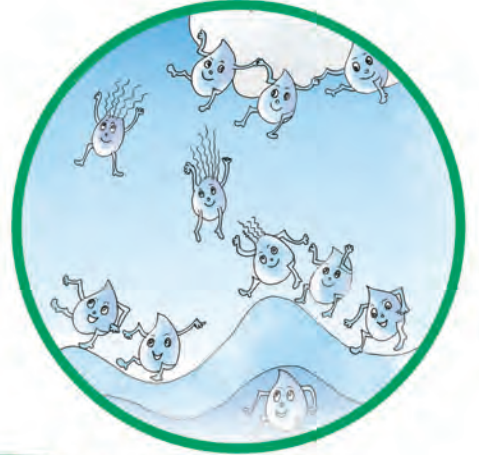
Karakter Eğitimi Serisi
(Düzenlenmiştir.)

5. TEMA

SAĞLIK VE ÇEVRE

1. Ağaç Sevgisi
2. Hapşuu!
3. Kar Tanesinin Macerası
4. Eylül ve Diş Dostları (Serbest Okuma Metni)
5. Deliceler (Serbest Okuma Metni)

AĞAÇ SEVGİSİ

Geldi yine ilkbahar.
Etraf yemyeşil, hava güneşli.
Daldan dala uçuşan arılar,
Kelebekler sevinçli, neşeli.
Ormandayım, ağaçlarla dolu burası.
Çam ağacı, meşe, kavak ve dahası...
Bir iki değil ki bitsin saymakla.
Belki binbir çeşit belki daha fazla.
Az ötede ilerleyen çocuklar,
Ellerinde birer kese dolusu mantar.
Bir ses geldi kulağıma ansızın,
Tak! Tak! Tak! Koştum durmaksızın.
Bir de ne göreyim yaşlı biri köyden;
Elinde baltası, yonga saçıyor meşeden.
Dizlerim çözüldü, döndüm beynimden vurulmuşa.
Durur muyum hiç vardım yanına koşa koşa.
- Hey amca! Sakın kesme! Kulak ver dinle bak.
Yakışır mı hiç yaş ağaca balta vurmak?

Boş ver deme! Eğer bunlar olmasa,
Ne bela gider başından ne tasa.
Yağmura hasret kalır yanarsın için için.
Ağına düşer toprağın erozyon denen felaketin.
Oksijen verdi, hekim görmedin sayesinde;
Çalışıp yoruldun, dinlendirdi gölgesinde.
Okula gönderdiğin torunun Mehmet'e
Kitap, defter oldu taşıyor medeniyete.
Dilini yutmuştu ihtiyar belli ki duyulandı.
Ağacı kestiğinden şimdi bin pişmandı.
Donakaldı, düştü elindeki baltası.
Gözünden akan yaşlarla ıslandı ayakkabısı.
Çok arlanmıştı çöktü hemen oracığa
Belki de hiç anlatmamışlardı,
AĞAÇ SEVGİSİ'ni adamcağıza.

Cevdet GÜVEN
(Kısaltılmıştır.)

HAPŞUU !

Sınıfımızda tam kırk iki kişiyiz. Ama bugün sınıfta yirmi dört kişi var. Her şey bu pazartesi günü matematik dersinde Çiğdem'in hapşırıklarıyla başladı. Bunda ne var, herkes hapşırır diyeceksiniz. Doğru, ben de öyle düşünmüştüm ama işin aslı öyle değil.

Akşamüzeri Çiğdem'in ateşi çıkınca hepimiz telaşlandık. Onu doğruca sağlık ocağına götürdük. Ateşi otuz dokuz dereceydi. Üstelik başı da ağrıyordu. Öğretmenimiz, Çiğdem'in ailesini arayarak onu okuldan almalarını istedi. Annesi de hasta olduğu için onu babası aldı. Ertesi gün ön sıramızdaki Serkan da ateşlendi; hem sesi değişti hem de öksürmeye başladı. Derken sınıfımızdaki on altı arkadaşım daha hastalandı. Bu kadar çok arkadaşımızın hastalanması bizi düşündürdü.

Meğer sınıfta bulunanlar yalnızca arkadaşlarım, öğretmenim ve ben değilmişiz. Bir de mikroplar varmış sınıfımızda. Çiğdem hapşırıklarıyla sınıfımızı inletirken aslında hastalığına yol açan mikroplara havada gezinti imkânı veriyormuş. O hapşırdıkça mikroplar havaya saçılıyormuş. Böylece sınıfta soluduğumuz hava pek çok mikropla birlikte grip mikroplarına da ev sahipliği yapıyormuş. Öğrendiğimize göre gribe yol açan influenza

mikrobu, havada ve yüzeylerde üç saat kadar kalabiliyor. O hâlde diğer arkadaşlarımın da grip olmasına şaşırmamak gerek.

Peki ben neden hasta olmadım dersiniz? Aslında bu sorunun cevabını kesin olarak söyleyebilmek çok güç. Belki arkadaşlarımın hastalığına yol açan grip mikrobuyla daha önce karşılaşmış olabilirim. Bu mikropa karşı vücudum bağışıklık kazanmıştır. Bu yüzden de grip olmamış olabilirim. Ayrıca ben ellerimi sık sık sabunla iyice ovuşturarak yıkarım. Dokunduğum yerlerden ellerime mikroplar bulaşabilir. Ellerimi yıkayarak onlardan kolayca kurtulurum. Aslına bakarsanız ben el yıkamayı bir oyun hâline dönüştürdüm. Sabunla ne güzel baloncuklar yapıyorum bir bilseniz. Tabiki bunu suyu boşa akıtmadan yapıyorum.

Bir de elimi mümkün olduğunca burnuma ve gözüme değdirmemeye çalışırım. Gözümü ve burnumu elleseydim virüslerin vücuduma girmesine davetiye çıkarmış olurum. Kolaylıkla solunum yollarıma giren virüsler soğuk algınlığına ya da gribe yakalanmama yol açabilirlerdi. O hâlde ellerimi sık sık yıkamam ve gözüme ya da burnuma dokunmamam işe yaramış olabilir.

Bu arada yanıtlamamız gereken bir soru daha vardı. Acaba sınıfımızı etkileyen bu grip virüsleri yalnızca havadan mı yayılmıştı? Başka yollar da var mıydı? Bu sorunun cevabını öğretmenimizin zaman zaman yaptığı uyarıları hatırlayınca bulduk. Öğretmenimiz öksürdüğümüzde ya da hapşırdığımızda ağızımızı ve burnumuzu bir kâğıt mendille kapatmamızı söylemişti. Kullandığımız kâğıt mendilleri sık sık değiştirmemiz konusunda da bizi uyarmıştı. O zaman kullandığımız kâğıt mendiller bir mikrop yuvası oluyordu. Çiğdem burnunu sildikten sonra kâğıt mendillerini sıranın üzerine koyuyordu. Serkan belki de sıraya dokunduğu sırada bu mikropları almıştı, kim bilebilir ki?

İçinizde "Eh, hava soğudu tabi. İnsanların soğuk algınlığına yakalanması ya da grip olması çok doğal." diyenler varsa yanılıyorlar. Aslında soğuklarla gribin doğrudan bir ilgisi yokmuş. Soğuk havalarda insanlar kapalı ortamlarda daha çok kaldığı için mikrop alışverişi çoğalıyormuş. Böylece kışın grip ve soğuk algınlığına daha çok yakalanıyormuşuz. Bu şu anlama geliyor: İnsanlar kıştan başka mevsimlerde de gribe yakalanabilirler.

Bu arada Çiğdem, pazartesi günü okula gelebilecekmiş. Serkan ve diğer arkadaşlarım da hızla iyileşmeye başlamışlar. Umarım önümüzdeki günlerde hapsirıklar olmadan matematik dersini hep birlikte işleyebiliriz. Haa haaa ha hapsuuu! Ben de şifayı kaptım galiba. Eve gidince bol bol dinleneyim. Bol bol sıvı gıdalar alayım. Aman dikkat edin. Bu mikrop çok hızlı yayılıyor. Size de bulaşmasın.

Didem Sanyel CROSBY
(Düzenlenmiştir.)

KAR TANESİNİN MACERASI

Soğuk bir kış günü pencereden kar yağışını seyrediyordum. Kar taneleri uçuşa uçuşa, döne döne yere düşüyorlardı. Her şeyin üstüne yavaşça konuyorlardı: Çamaşır ipinin, ağaçların, duvarların, ibriğin, her şeyin üstüne. Bahçenin her yanını kar kaplamıştı.

Büyük bir kar tanesi pencereye doğru savruluyordu. Elimi pencereden uzatıp kar tanesinin altına tuttum. Avucuma süzülerek düştü. Nasıl da temiz ve apaktı. Ne kadar da düzgün ve güzel biçimi vardı. Ona öyle bakarken "Şu kar tanesi dile gelse de başından geçenleri anlatsa." dedim içimden. Ben böyle düşünürken kar tanesi birden dile geldi. Bana "Başımdan geçenleri öğrenmek istiyorsan dinle beni!" dedi ve anlatmaya başladı.

“Bir zamanlar ben, bir damla suydum. Benim gibi sayısız bir damla sularla bir denizin yüzeyinde dalga hâlinde sıçrayarak eğleniyorduk. Yakıcı bir güneş vardı. Sıcak içime işledikçe ben, ben olmaktan çıkıyordum. Dizlerimin bağı çözülüyordu. Hafiflediğimi hissediyordum. Sonra öyle bir an geldi ki uçuşumu fark ettim. Artık su buharıydım. Baktım arkadaşlarım da benim gibi buharlaşmış. Hep birlikte yavaş yavaş yukarı doğru çıkıyorduk.

Her yandan buharlaşmış su damlaları gelip bize katılıyordu. Böyle büyüyerek çoğalarak yol alıyorduk. Bu hâlimizle biz bulut olmuştuk. Bazen Güneş’in bazen de Ay ve yıldızların önüne geçip sizin onları görmeyi engelliyorduk. Rüzgâr bizi önüne katıp başka yerlere götürüyordu. Zaman zaman da bizi şekilden şekile sokuyordu. Bulut hâlimizle ne kadar dolaştığımızı bilemiyorum. Çok yükseklerle çıkmıştık. Hava da biraz soğumuştur. Öyle sıkışmış, birbirimize öyle karışmıştık ki artık kimildayamıyorduk. Bir an önce yağmur olup yeryüzüne dönmek istiyorduk.

Saatler birbirini kovaladı. Yarı su yarı buhar durumundaydık. Biz tam yağmur olup yere doğru ineceğimizi düşünürken hava birdenbire soğudu. Soğuk iliklerimize kadar işliyordu. Tir tir titriyorduk. Etrafıma bakındım, herkes titriyordu. Birisine "Neler oluyor bize böyle?" diye sordum. O da "Şu an üzerinde bulunduğumuz bölgede mevsim kış. Başka yerlerde hava sıcak olabilir ama burası çok soğuk. Ansızın bastıran bu soğuk bizim yağmur olmamızı engelleyecek. Bak! Ben kar oluyorum. Sen de..." diye cevap vermeye çalıştı ama kar olup yeryüzüne doğru süzölmeye başladı. Ardından ben de bir kar tanesi olarak kendimi boşluğa bıraktım. Sayısız arkadaşımınla birlikte süzöle süzöle aşağılara iniyordum. Aşağı süzölürken denizdeki hâlimi düşündüm. Orada ağırdım, şimdi ise bir tüy kadar hafifim. Üstelik soğuğu da duymuyordum. Çünkü soğuk benden bir parçaydı.

Yeryüzüne yaklaşırken buharlaştığım denizden ne kadar da uzaklaştığımı anladım. Büyük bir şehrin güzel bir sokağına iniyordum. Tam altımda bir çocuk vardı. Bir sokak köpeğinin canını yakıyordu. Köpek de ondan kaçıyordu. Bu beni üzdü ve korkuttu. O çocuğun üstüne inmek istemiyordum. Rüzgârdan beni başka bir yere götürmesini rica ettim. O da beni kırmadı, buralara savurdu. Senin elini görünce bunun bir dost eli olduğunu düşündüm ve...”

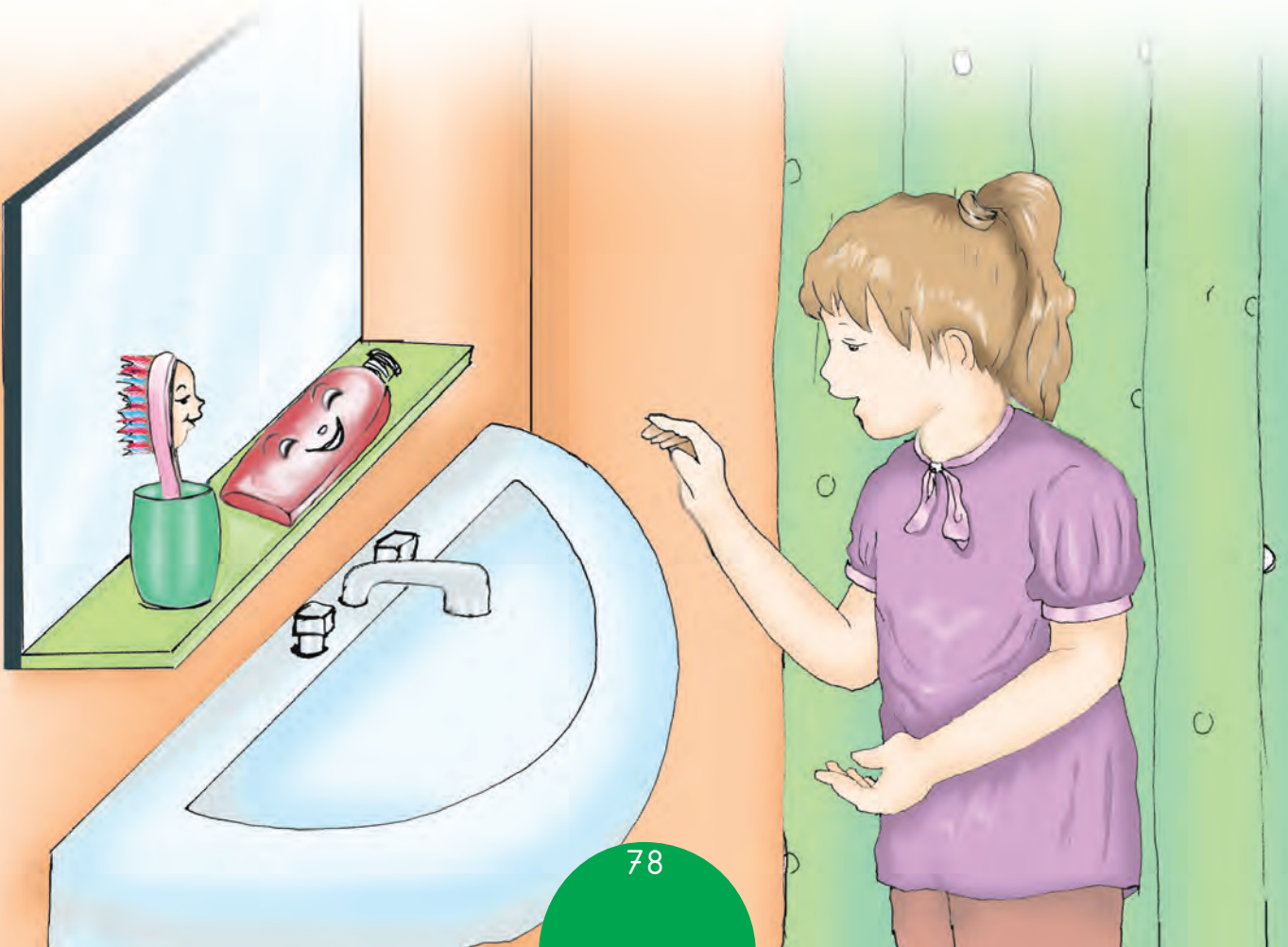
Sözlerinin burasında kar tanesinin sesi kesildi. Avucuma baktım ki kar taneciği, bir damla suya dönüşüvermiş.

Samed BEHRENGİ
(Düzenlenmiştir.)

EYLÜL VE DİŞ DOSTLARI

Eylül, annesiyle birlikte gittiği alışveriş merkezinden ayrılırken çok heyecanlıydı. Kullanacağı diş fırçasını ve diş macununu ilk kez kendisi seçmişti. Fırçasını ve macununu elinden hiç bırakmadı. Eve geldiklerinde Eylül koşarak banyoya gitti. Fırçasını ve macununu kutularından çıkararak aynanın önündeki fırçalığa özenle yerleştirdi. Şarkı söyler gibi "Evinize hoş geldiniz yeni fırçam ve macunum!" diyerek banyodan ayrıldı.

Eylül her akşam yatmadan önce dişlerini fırçalardı. Bu akşam da yeni fırçası ve macunuyla bir an önce tanışmak için yemekten sonra koşarak banyoya gitti. Yeni fırçası ve macununa gülümseyerek baktı. "Size hoş geldiniz demiştim. Ama henüz tanışmadık. Benim adım Eylül, bir de kardeşim var, adı Barış. Sizi sonra onunla da tanıştırırım." dedi. Fırça ve macun heyecandan konuşamadılar ve başlarını sallamakla yetindiler.

Eylül:

— İkiniz birlikte dişlerimin çürümesini önleyorsunuz, sizi çok seviyorum, dedi ve dişlerini fırçalamaya başladı.

Eylül üst çenesindeki dişlerini yukarıdan aşağıya, alt çenesindeki dişlerini ise aşağıdan yukarıya doğru dikkatle fırçalıyordu. Eylül'ün dişlerini böyle dikkatli ve doğru fırçalaması diş fırçasının çok hoşuna gitmişti. Merakla sordu:

— Dişlerini her gün fırçalıyor musun Eylülcüğüm? Eylül:

— Evet fırça arkadaş! Sabah kahvaltıdan sonra, öğlen yemekten sonra ve akşam da yatmadan önce dişlerimi fırçalıyorum, dedi.

Diş fırçası ve diş macunu Eylül'ü günde üç kez dişlerini fırçalayıp çürüklere karşı dişlerini koruduğu için tebrik ettiler. Gülümseyerek birbirlerine iyi geceler dilediler.

Gece yarısı fırça ile macun bir ağlama sesiyle uyandı. Çocukların odasından gelen ağlama sesi uzun süre devam etti. Kimin neden ağladığını çok merak ettiler.

“Yarın ne olduğunu öğreniriz.” diyerek tekrar uykuya daldılar.

Sabah Eylöl'ün banyoya geldiğini gören diş fırçası ve diş macunu, onun yüzünü bile yıkamasını beklemeden hemen sordular:

— Akşam kim ağladı Eylöl? Çok merak ettik. Eylöl:

— Barış'ın çürük dişi dün gece çok ağrıdı. Barış sabaha kadar uyumadı, sürekli ağladı. Bugün babam Barış'ı diş hekimine götürecektik, dedi. Eylöl bunları anlatırken bir yandan da uykusunun açılması için bol suyla yüzünü yıkıyordu.

O gece diş fırçalamaya Eylöl ile birlikte Barış da geldi. Eylöl, Barış'ı fırça ve macunla tanıştırdı. Sonra Eylöl, gün içinde olanları fırça ve macuna anlatmaya başladı:

— Barış dişini her gün fırçalamadığı, şekerli yiyecekleri çok yediği için mikroplar dişini çürütmüş. Barış heyecanla konuşmaya katıldı:

— Dün gece ağrıyan çürük dişime bugün diş hekimi abla dolgu yaptı. Diş hekiminden çok korkuyordum ama diş hekimi abla canımı hiç acıtmadı. Dolgu yaptırmak meğer ne kolaymış!

Barış, ablasına dönerek:

- Diş hekimi ablaya söz verdim, bugünden başlayarak dişlerimi günde üç kez fırçalayacağım, dedi. Eylül, kardeşine sevgiyle sarılarak ona destek verdi:
- Ayrıca şekerli yiyecekleri daha az yiyeceğiz. Altı ayda bir de diş hekimine kontrole gideceğiz, değil mi Barışcığım, dedi.

Banyo cıvı cıvıldı. Fırça, macun, Barış ve Eylül çok neşeliydiler. Fırça sesini duyurabilmek için yüksek sesle konuşmaya başladı:

- Haydi artık, herkes iş başına! Macun konuşmaya katılarak:
- Evet evet! Ben de görevimi yapmak istiyorum, lütfen kapağımı açar mısınız, dedi. Barış ile Eylül gülerek, şakalaşarak dişlerini fırçaladılar.

Bir gece önce dişi ağrıdığı için uykusuz kalan Barış çok yorgundu:

- Benim uykum çok geldi, hemen yatmak istiyorum, dedi. Birbirlerine iyi geceler dilediler. Eylül ve Barış banyonun ışığını kapatıp el ele odalarına gittiler.

Ahmet ÖZDİKMENLİ
(Düzenlenmiştir.)

DELİCELER

Anadolu topraklarında, Őu son yıllarda, birçok kuş, birçok hayvan kaybolup gidiyor. Doğa, bitki örtüsü yönünden yoksul düşüyor. Doğayla iklim arasındaki ince denge bozuluyor. Bu yüzden orada yaşayan birçok canlı da tası tarağı toplayıp kayıplara karışıyor. Bunun ancak aradan nice zaman geçtikten sonra farkına varabiliyorsunuz. Keklik, çil, bağırtlak, ördek, tavşan, tilki, sansar, porsuk gibi canlılar etleri, tüyleri ve kürkleri için avlanır. Bir bakıyorsunuz, ne eti ne tüyü kimsenin umrunda olmayan kimi kuşlarla hayvanlar da yok oluyorlar. Bizim oraların, yani Aygar Dağı oylumunun son yitiğı deliceler oldu.

Kartallar soyundan bir kuş olan delice, daha çok şahine, doğana, atmacaya benzer. Onlardan daha küçük, daha çelimsiz, daha az saldırgandır. Yuvalarını örenliklerde, ağaçlıklarda, bir de üzeri kiremitle örtülü evlerin çatı aralarında yaparlar.

Köydeki evimizin çatısında bunlardan beş on tanesinin yuvalandıklarını hatırlıyorum. Onları evimizin uğuru diye benimsemiştik. Çatıya girip çıkarlarken avlu içinde yeni civciv çıkarmış ana tavuklar "gurk gurk"larla huysuzlanırdı. Tavuklar yavrularını kanatlarının altına çağırırlardı. Aslında

gurk tavuklarıinki buluttan nem kapmaktan başka bir şey değildi. Deliceler, çatı arasından uçup giderler, kırlara, tarlalara doğru süzülürlerdi. Civcivlere saldırmayı ya beceremezlerdi ya da birlikte yaşamak zorunda olduklarının bilincinde idiler.

Bu çelimsiz yırtıcıların uçuşları başka kuşlarınkine benzemez. Yerden otuz kırk metre yükseklikte durarak kanatlarını belli belirsiz pır pır çırpırlar. Sık sık yamuldukları, sarsıldıkları, yalpaladıkları olur. Ha düştü ha düşecek sanırsınız. Bu uçuş biçimi, onların başarısız bir uçucu olmalarından değil, çok hafif oluşlarından ileri gelir. En hafif bir hava akımı bile dengelerini bozabilir.

Bir süre yeri süzdükten sonra aşağı süzülürler. Orada yeşillikleri düşüncesizce kemirmeye koyulmuş böcekleri, çekirgeleri, peygamberdevelerini, tırtılları, fareleri, başakları gagalayan kimi kuşları yakalayıp yerler.

Doğanın düzeni içinde deliceler de görevlidirler. Kemiricileri güçleri yettiğinde azaltmaya, zararlarını aza indirmeye çabalarlar.

Deliceler on beş ile yirmi yıl öncesine kadar oldukça çoktular. Şimdi ilaç için arasanız Aygar Dağı içinde ve kırlarında bir tekini bile bulamazsınız. Soylarının büsbütün kuruduğu söylenemez. Buralardan niçin yok oldular? Düşmanları mı çoğaldı? Tarım biçiminin değişmesi, ilaçlama onları ürkütüp kaçırdı mı? Ya da kışları göç ettikleri ülkelerde barınamaz mı oldular? Araştırılsa, bu sorulardaki karanlıklar aydınlatılabilir. Ama insanoğlunun o kadar sorunları varken deliceleri kim umur edinecek? Belki bir kitapta adı geçecek "Nedir?" diye soranlara "Eskiden yaşamış bir kuş türüymüş." denilip geçilecek.

Hasan Lâtif SARIYÜCE
(Düzenlenmiştir.)

6.TEMA DEĞERLERİMİZ

1. Dillerde İstiklâl Marşı
2. Yıldızla Isınmış
3. Nevruz
4. Hoş mu Erim? (Serbest Okuma Metni)
5. Birlikte (Serbest Okuma Metni)

DİLLERDE İSTİKLÂL MARŞI

Yollar uzun, hedef yüce,
Çalışarak gündüz gece,
Tembelliğin bileğini
Bükmek gerek yavrucuğum.

Yağmurlara karışarak,
Nehirlerle yarışarak,
Engin bilgi denizine
Akmak gerek yavrucuğum.

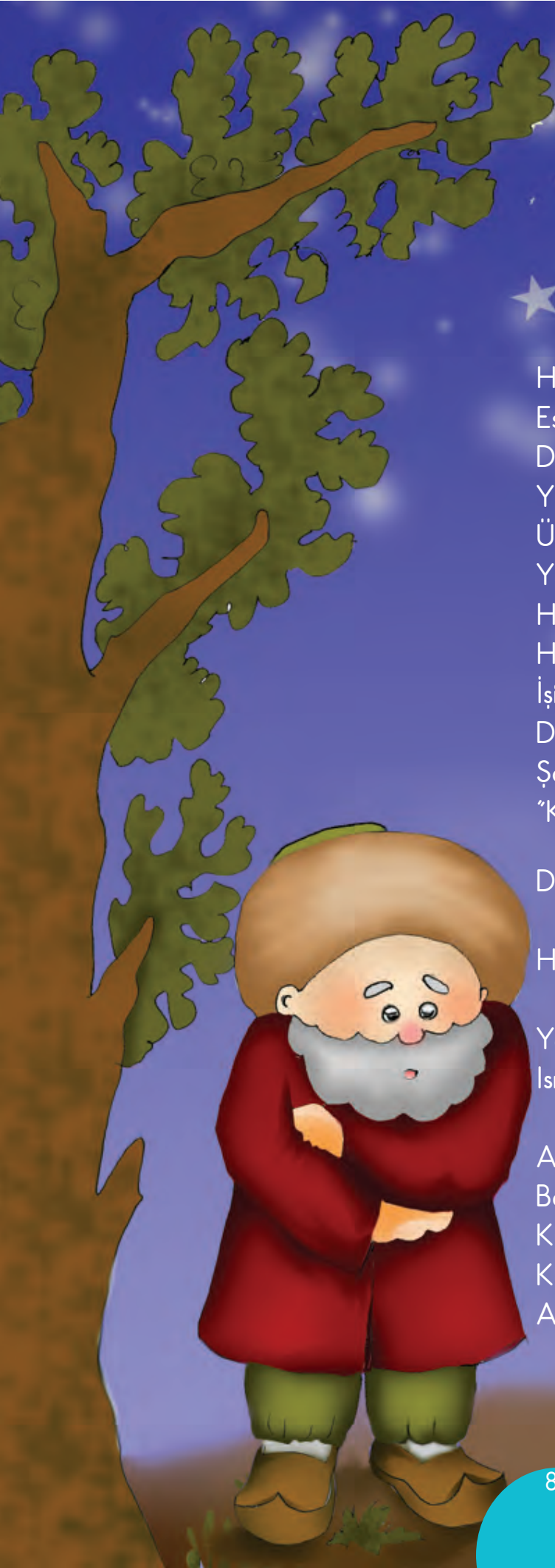
Yurda ışık vermek için,
Mutluluklar dermek için,
Gerekirse yıldızlara
Çıkmak gerek yavrucuğum.

Kuşanıp bilgi çağını,
Yurtta sevgi ocağını,
Her gönölde birer birer
Yakmak gerek yavrucuğum.

Her türlü zorluğa karşı,
Dillerde İstiklâl Marşı,
Al bayrağı gökyüzüne
Çekmek gerek yavrucuğum.

Bestami YAZGAN

YILDIZLA ISINMIŞ

Hoca'dan bir ziyafet koparabilmek için
Eşi dostu zorlayıp bir bahse tutuşurlar.
Derler ki: "Bu geceyi kırdan geçireceksin.
Yapabilirsen sana büyük bir ziyafet var.
Üşür eve dönersen ziyafet sana düşer,
Yarın akşam damlarımız kapına üçer beşer."
Hoca çıkar kıra, gün batar batmaz.
Hava da, aksine, ayaz mı ayaz.
İşin ucundaysa türlü yemekler,
Dişini tırnağına takar, bekler.
Şafak söker, kalkar gelir evine,
"Kazandık!" diye sevine sevine.

Dostlarıysa mızıkçılık ederler:

"Hoca be! Davayı kaybettin, derler,
Hani kalacaktın sabaha kadar?"

"Kaldık!" "Kaldın ya, bir nokta daha var.
Yerine getirmedin bize verdiğin sözü.
Isındın, yıldız doluydu gökyüzü."

"Yıldızla mı ısındık?" "Yıldızla ısındın ya!
Akşama geliyoruz, fazla bekletme bizi,
Başla güneş batmadan kuzuyu kızartmaya."
Kurtuluş yok, "Eh! Buyrun öyleyse!" der,
Kalkar, evine gider.
Akşam olur, komşular sükün eder.

Azıcık oturulur misafir odasında;
Ama hepsinin aklı kuzu kızartmasında.
Nihayet hafif tertip çıtlatılır;
Münasipçe bir dille yemek hatırlatılır.
Hoca: "İşiniz, der, pek mi acele?
Az bekleyin, kuzu kızarsın hele!"
Takatlar gittikçe azalmadadır;
Açlıktan karınlar zil çalmadadır.
Nihayet hep birden isyan ederler:
"Ne zaman yemek yiyeceğiz?
derler.
Galiba balık kavağa çıkınca!"
"Patlamayın, kızarıyor." der Hoca.

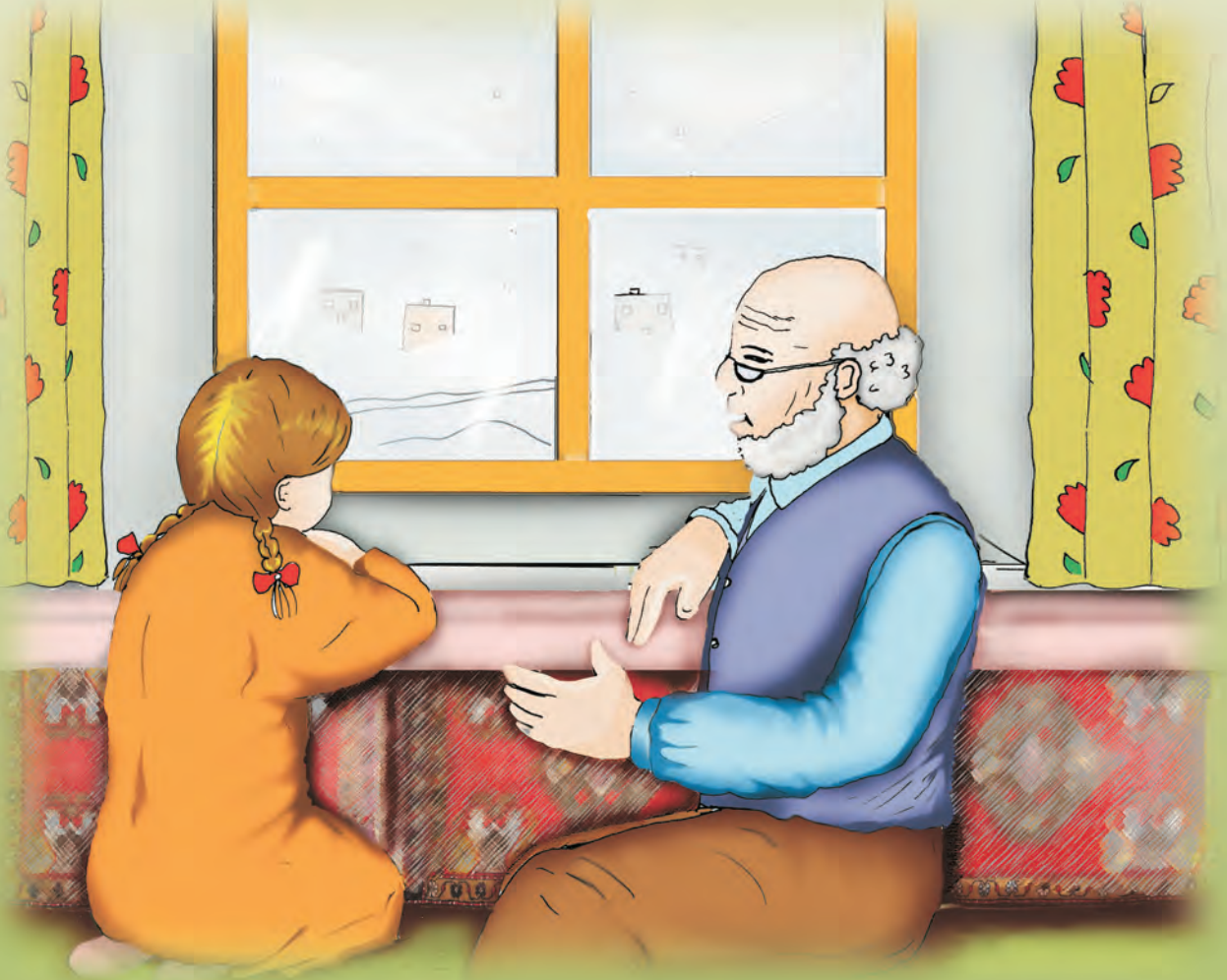
"Kızarıyor ya, nerde? Görsek şunu,
Anlasak sözünün doğruluğunu."
"Hay hay! Zahmet edin mutfağa kadar."
Kalkıp mutfağa giderler, bakarlar.
Bakarlar kuzunun altında bir mum,
Ölü gözü gibi, kurban olduğum.
"Hoca! derler bu ne?"
"Kuzu ya iştel!"
"Yani kuzuyu bu mum mu pişirecek?"
Hoca der ki gülerek:
"Yıldızla ısınan bu memlekette
Bu mum kuzuyu yakar kavurur elbette."
Orhan VELİ
(Düzenlenmiştir.)

NEVRUZ

Nevruz ve Şenol adındaki çocuklar, annesi, babası, dedesi ve ninesiyle birlikte bir köyde yaşıyordu. Burası yüksek tepelerin arasına kurulmuş şirin bir köydü. Her yıl olduğu gibi bu yıl da çok kar yağmıştı.

Karlı kış günleri çocuklar için kızak ve kartopu gibi eğlenceli oyunlara fırsat veriyordu. Ama çoğu kez soğuk, onların eve kapanmasına neden oluyordu. Böyle anlarda küçük Nevruz, dışarıda doyasıya oynayacağı sıcak günleri hayal ediyordu.

Böyle günlerden birinde, dedesi küçük Nevruz'un düşüncelerini okumuşçasına ona yaklaştı. O da torunu gibi dışarıda atıştırmaya başlayan karı seyretmeye başladı. Küçük Nevruz aniden sordu. "Dede, ben ne zaman dışarıda oynayacağım, hayvanlarla ne zaman kırlara gideceğiz?" Dedesi gülümseyerek "Nevruz yakın kızım, bahar geliyor. Nevruz hepimiz için bir başlangıç olacak." dedi. Küçük Nevruz, adının geçtiği cümleye bir anlam verememişti. "Yani ben mi geliyorum? Ben zaten buradayım?" dedi. Dedesi küçük Nevruz'un bu hâline katıla katıla güldü. Sonra anlatmaya başladı.

Nevruz demek bahar demektir. Kışın bitişı, baharın gelmesi demektir. Baharla birlikte her yer nevrüz çiçekleriyle donanır ve güzel günler başlar.

Çok geçmeden Nevruz'un hayalini kurduğu sıcak günler başladı. Güneş önce damlardaki karları eritti. Sonra ağaclar çiçek açtı. İnekler ve koyunlar otlamaya çıktı.

Bu arada evde tatlı bir telaş vardı. Nevruz, ninesinin sandıktan çıkardığı elbiselere baktı. Kendisi için olduğunu anladığı elbiseyi ninesine göstererek heyecanla sordu. "Bu benim mi?". Ninesi, "Evet" diye cevap verdi. "Yarın Nevruz Bayramı." Küçük Nevruz daha önce dedesinin anlattıklarını hatırladı. Ninesi sözlerine devam etti. "Her yıl 21 Mart günü Nevruz Bayramı olarak kutlanır. Sen de 21 Mart'ta doğduğun için adını Nevruz koymuştuk."

Ninesi anlatmaya devam etti. "Yarın köyde bir şenlik yapılacaktır. Sen de bu güzel elbiseyi giyeceksin. Yalnız sen değil, hepimiz güzel giyineceğiz. Genç yaşlı herkes için çok eğlenceli bir gün olacak."

Daha sonra ocağın başına gittiler. Ninesi her günkünden daha fazla börek, çörek ve kete yapmıştı. Merakını yenemedi, sordu. "Bu yiyecekler de mi Nevruz Bayramı için?" Ninesi cevapladı. "Evet, bu yiyecekleri yarın kırdaki şenlikte komşularımızla paylaşacağız."

Nevruzun bolluğu ve bereketi kendinden önce geldi. Ev halkı bayrama hazırlanırken Şenol'un çok sevdiği Sarı İnek buzağıladı. Sarı İnek'in dişi bir buzağısı olmuştu. Buzağının beyaz derisinin üzerinde büyük kahverengi benekleri vardı. Benekler aynı çiçek gibi duruyordu. Bu yüzden buzağıya Çiçekli adını verdiler.

Ertesi gün bütün köy halkı şenlik için ırmağın kıyısında toplandı. Yükselen Güneş, sıcaklığını dağlara ve ovalara yayarken yemekler pişirildi, sofralar kuruldu.

Gün çocukların günüydü. Köyün bütün çocukları öbek öbek oynuyor, bir o yana bir bu yana koşuyorlardı. Dallara kurulan salıncaklar, çocukların neşesine neşe katıyordu.

Sonra bayramların vazgeçilmez neşeleri olan davulcu Mahmut Amca ile zurnacı Ekrem Dayı geldiler. Bütün köy halaya durdu. Davulun gümlemesi zurnanın nağmelerine karıştı. Halayın türküsü Nevruz'u anlatıyordu:

Nevruz berekettir, bolluktur.

Nevruz sevgidir, umuttur.

Nevruz barıştır, kardeşliktir.

Nevruz coşkudur, şenliktir.

Mahmut Amca'nın davulundan ve Ekrem Dayı'nın zurnasından çıkan ezgiler türkülere karıştı. Baharın geldiği bu günde kırları büyük bir coşku kapladı. "Nevruz birliktir." sesleri tüm doğaya yayıldı.

www.kulturcocuk.gov.tr
(Düzenlenmiştir.)

HOŞ MU ERİM?

Höşmerim, Anadolu'nun birçok yerinde yapılan bir yemek çeşididir. Tatlısından tuzlusuna kadar çok değişik türde olanları vardır.

En tanınmış Balıkesir ve Çanakkale dolaylarında yapılanıdır. Şeker, tuzsuz peynir, un ve yağ ile yapılır. Sevilerek yenen çok güzel bir helvadır. Belki de helvaların en güzelidir.

Höşmerim, birçok yemek türü gibi kadınlarımızın yaratma gücünden doğmuştur. Bayıla bayıla yediğimiz nice yemekleri analarımız keşfetmişlerdir. Evdeki kıt malzemeyi değerlendirerek yeni yeni yemekler yapmakta kadınlarımızın bir benzeri yoktur. Köy, kasaba ve kent mutfaklarında yapılan bütün yemek türleri toplanıp liste yapılırsa ortaya on binlerce yemek adı çıkar ki bu kadar yemek çeşidi hiçbir ulusun mutfağında yoktur.

İşin tuhafı da, birçok yemeğin varlıktan, bolluktan değil, yokluktan doğmuş olmasıdır. Kadınlarımızın parmakları büyüldür. Bir kabaktan Türk kadınları tuzlusu, dolması, tatlısı, hatta helvası ve çorbasına varıncaya kadar otuzdan fazla yemek yaparlar ki, bu onların yemek konusunda ne kadar yaratıcı olduklarının kanıtıdır.

Derler ki, vaktin birinde bir köylü kadını, çift sürmeye giden kocasının önüne çıkaracak bir yemek yapamamış, Evde yemek yapacak bir şey yokmuş çünkü. "Ne pişireyim? Ne yapayım?" diye evin içinde dolanıp duruyormuş. Biraz sonra adam yorgun argın tarladan dönecek. Hiç olmazsa bir tas çorba koyabilmeli önüne. Yok. Ne pişirsin ki. Külekte bir iki kaşık yağ, bir parça peynir var. Bunlardan da sıcak bir yemek olmaz ki.

Kadın çaresizlik içinde dolanıp dururken kafasında bir şimşek çakmış. "Boştan yere üzüldüyorum. Evde ne varsa ben de onları birbirine katar yemek yaparım." Hemen geçmiş ocağın başına, tavaya bir kaşık yağ koymuş. Ona bir iki kaşık un eklemiş. Un kavrulunca bir parça peynir koymuş içine. Bir avuç kadar da şeker atmış. Karıştırmış, koyu kıvamda bir yemek çıkmış ortaya.

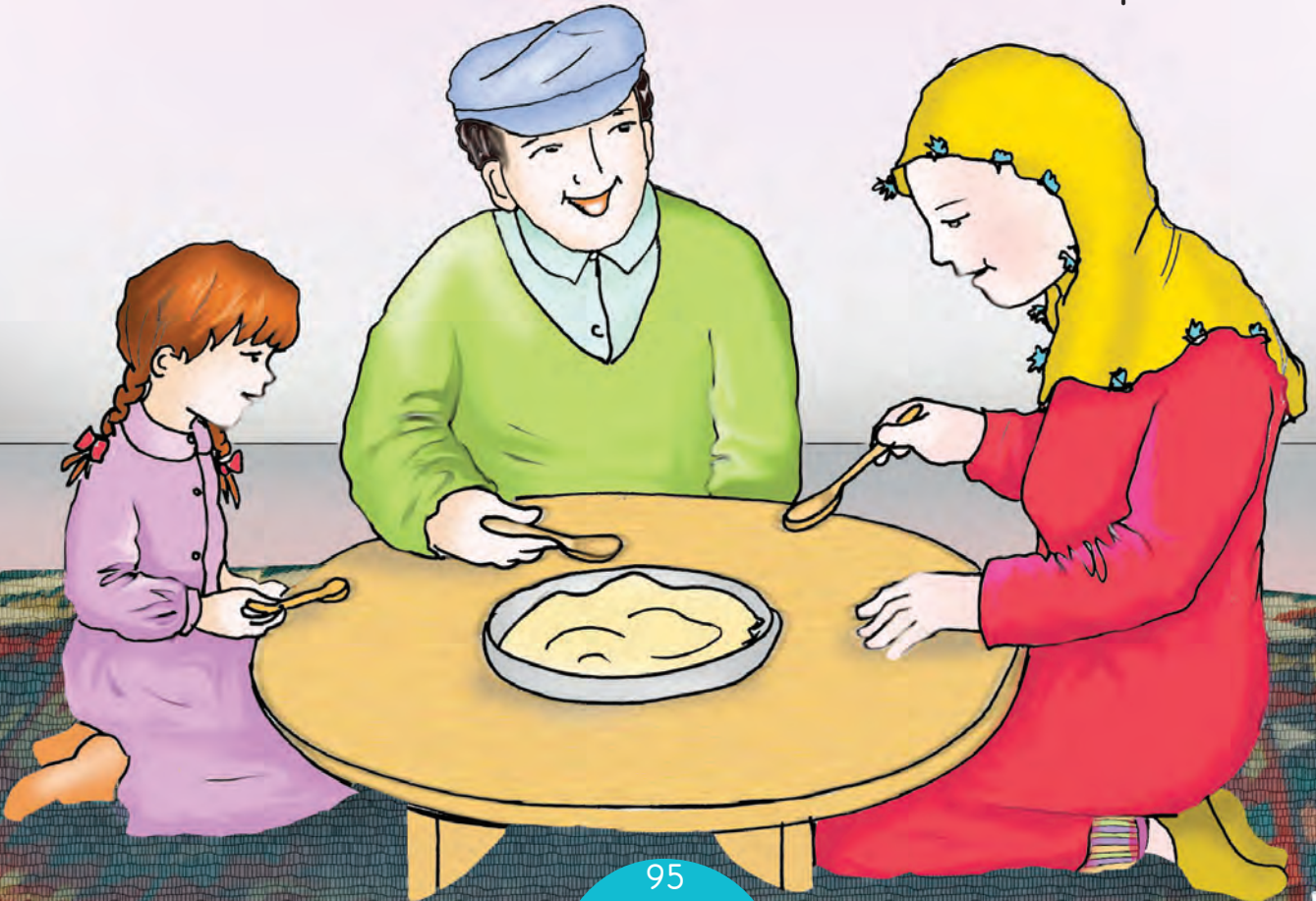
Biraz sonra kocası tarladan dönmüş. Sofra hazır. Önüne çektiği yemeği kaşıklamaya başlamış. Şapur şupur, ha bire atıştırıyor. Karısı da karşısında bir şey söyleyecek mi diye gözlerinin içine bakıyor. Adamın bir şey söylediği yok. Soluk almadan atıştırıyor. Kadın duramamış, sonunda:

"Hoş mu erim" diye sormuş.

"Hoş, hoş...", "Hem de pek hoş. Şimdiye kadar hiç böyle bir yemek pişirmemiştin. Gene yap bundan. Çok güzel olmuş. Eline sağlık." demiş kocası.

"Hoş mu erim?" sözü, gide gide "Höşmerim" olmuş. Ve bu yemek bütün Anadolu'ya yayılmış.

Hasan Latif SARIYÜCE
(Düzenlenmiştir.)

BİRLİKTE

Ekinleri biçtiğimiz gibi,
Sınırlara koştuğumuz gibi,
Hep birlikte,
Hep beraber,
El ele, kol kola
Oynamak var töremizde,
Duramayız yerimizde.
Hey hey, halay başın kim çeker?
Bir edalı kız çeker.
Bir zeybek tek başına
Yere, bir kartal gibi çöker.
Halay, horon, zeybek, bar,
Düğünler, törenler, bayramlar.
Davul, zurna, kemençe,
Yiğitçe,
Mertçe,
Oynarız al bayrağın altında,
Hep birlikte, hep beraber.
Bir pembe güldür, açılır
Ovamızda dağımızda,
Bahçemizde bağımızda,
Söylediğimiz türküler.

Mehmet YÜCE

İlköğretim

TÜRKÇE 3

Öğrenci Çalışma Kitabı

4. TEMA OYUN VE SPOR

1. Uçurtma Nasıl Uçar?
2. Kardan Adam
3. Birdirbir Oyunu
4. Doğru Spor

Temaya Hazırlanıyorum

1. En sevdiğiniz oyun hangisidir?
2. Hangi sporu yaparken kendinizi mutlu hissediyorsunuz? Neden?

Neler Öğreneceğim?

Temaya başlamadan önce aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Bu temadaki metinlerin hangi konularla ilgili olduğunu düşünüyorsunuz?

2. Bu temadaki metinlerden en çok hangisi ilginizi çekiyor? Neden?

UÇURTMA NASIL UÇAR?

1. Etkinlik:

- a. Aşağıdaki kelime ve kelime gruplarının zihninizde yaptığı çağrışımları boşluklara yazınız.

uçurtma

ipini salmak

göklere yükselmek

- b. Yukarıdaki kelime ve kelime gruplarını kullanarak kısa bir hikâye yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

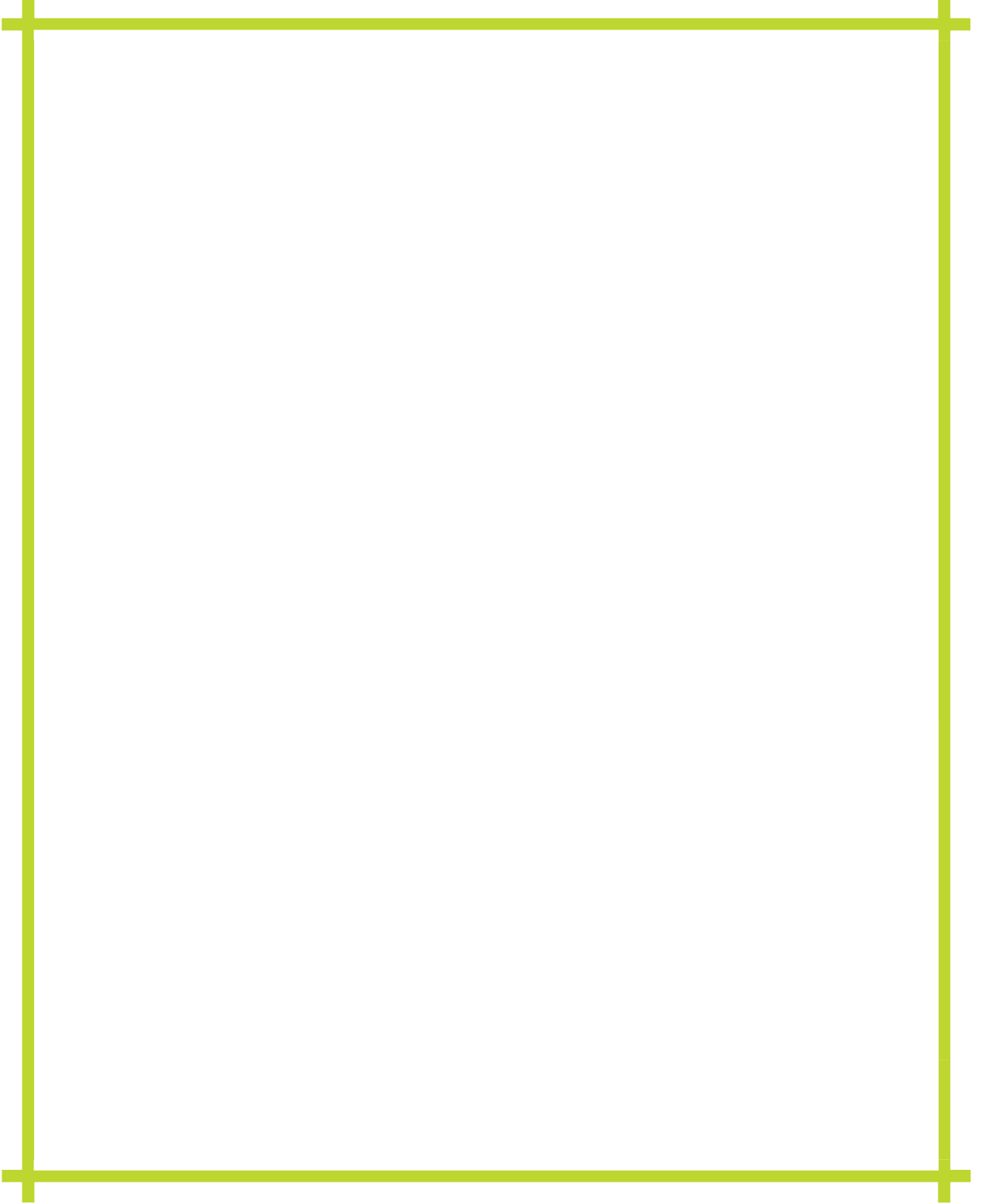
.....

.....

.....

.....

2. Etkinlik: Okuduğunuz şiiri anlatan bir resim çiziniz.

UÇURTMA NASIL UÇAR?

③ **Etkinlik:** Şiiri tekrar okuyunuz. Şairin uçurtmayı tanıttığı dördlülüğü bulunuz.

Bu dördlükten faydalananarak uçurtmanın özelliklerini numaralı boşluklara yazınız ve okuyunuz.

1.

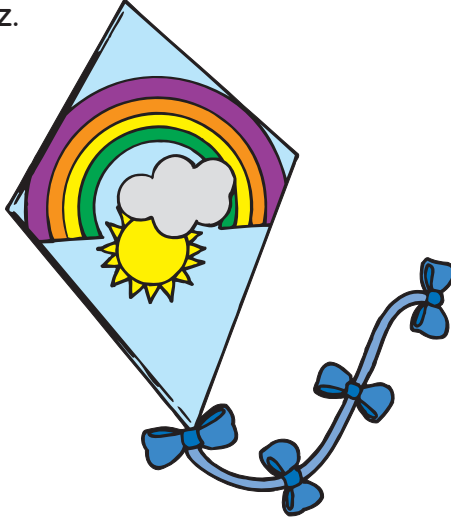
.....

2.

.....

3.

.....

4.

.....

5.

.....

6.

.....

④ **Etkinlik:** Okuduğunuz şiirin konusunu ve ana duygusunu bulutların içine yazınız.

Şiirin konusu

.....
.....
.....

Şiirin ana duygusu

.....
.....
.....

⑤ **Etkinlik:** Okuduğunuz şiire farklı başlıklar yazmanız istenseydi hangi başlıkları yazardınız? Önerilerinizi bulutların içine yazınız.

Başlık önerim

1.

.....

Başlık önerim

2.

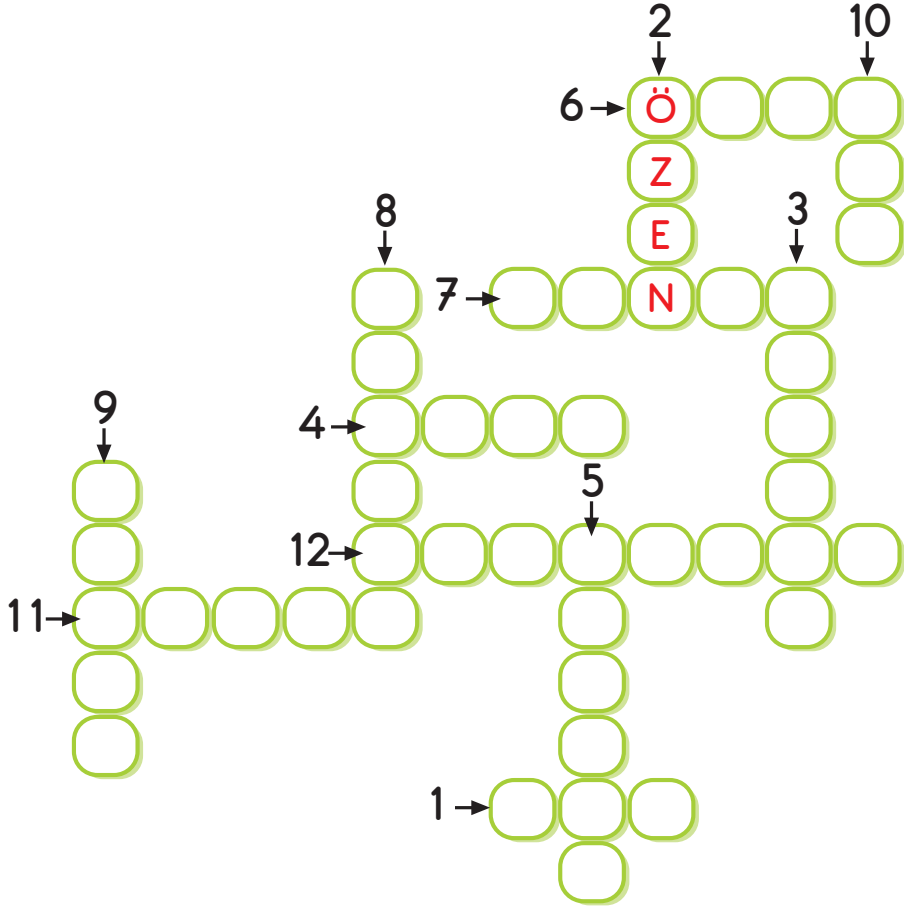
.....

Başlık önerim

3.

.....

6. **Etkinlik:** Yönergeleri okuyarak aşağıdaki bulmacayı uygun sözcüklerle tamamlayınız.

1. **Üst** sözcüğünün zıt anlamlısı olan sözcük.
2. **İtina** sözcüğünün eş anlamlısı olan sözcük.
3. **Yel** sözcüğünün eş anlamlısı olan sözcük.
4. **Latife** sözcüğünün eş anlamlısı olan sözcük.
5. **Gösterişli** sözcüğünün eş anlamlısı olan sözcük.
6. **Sonra** sözcüğünün zıt anlamlısı olan sözcük.
7. **Maharet** sözcüğünün eş anlamlısı olan sözcük.
8. **Zayıf** sözcüğünün zıt anlamlısı olan sözcük.
9. **Küçük** sözcüğünün zıt anlamlısı olan sözcük.
10. **Naz** sözcüğünün eş anlamlısı olan sözcük.
11. **Uzak** sözcüğünün zıt anlamlısı olan sözcük.
12. **Yükselmek** sözcüğünün zıt anlamlısı olan sözcük.

UÇURTMA NASIL UÇAR?

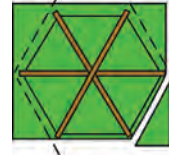
7. **Etkinlik:** Bir uçurtma olsaydınız nerelere uçmak isterdiniz? Düşüncelerinizi açıklayıcı ve destekleyici örnekler vererek boş alana yazınız.

Açıklayıcı ve destekleyici örnek vermek için; örneğin, örnek olarak, özellikle, gibi, açıkçası, açıklamak gerekirse, yani, başka deyişle vb. ifadelerden biri veya birkaçını kullanabilirsiniz.

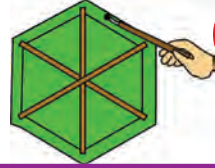
8. **Etkinlik:** Aşağıda numaralandırılmış açıklamalara göre resimlere örnekteki gibi sıra numarası veriniz.

Altıgen Uçurtma Yapımı

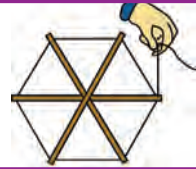
1. 0.5 ya da 1 cm eninde, 70 cm boyunda 3 adet çita temin ediniz (köknar, ıhlamur veya kavak). 3 çitayı üst üste getirmek şartıyla tam ortadan ölçü alıp cam çivisiyle çakınız.

2. Çakılmış çitayı açıp eşit aralıklarla bağlayınız (Gevşek olmadan, çok da fazla germeden bağlayın.).

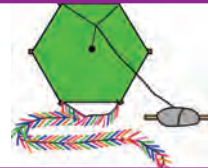
3. İskelet hâline gelen çitanızı defter kabı diyebileceğimiz türde bir kâğıdın üstüne koyup kenarından ikişer cm pay bırakarak kesiniz (Kâğıdınız kalın olmamalıdır.).

4. İkişer cm boşluk bırakılan kâğıdı fazla gerdirmeden iç kısma doğru çevirmek suretiyle yapıştırınız.

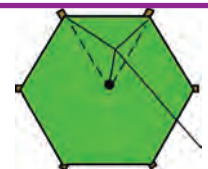
5. Kaplanmış kâğıdın ön yüzüne yandaki şekilde denge yapınız. Yukarıdan aşağı ortaya V şeklinde gelmeli. Ortadan çıkan ip yarım çita uzunluğunda olmalıdır.

6. 1 veya 2 cm eninde ve 25-30 cm uzunluğunda kesilmiş kuyruk parçaları bağlayınız. Kuyruk uzunluğu uçurtmanın etrafını en az 3 kez dolanmalıdır. Kuyruğu seyrek yapmanız hâlinde bu ölçü 4 bile olabilir.

7. İş biten uçurtmanıza ip bağlayınız (Takriben 150-200 metre ip gerekir.). Artık uçurtmanız uçmaya hazır.

KARDAN ADAM

- 1. Etkinlik:** Başlığını, bazı cümlelerini ve görsellerini incelediğiniz bu metinde nelerden bahsedilmektedir? Aşağıya yazınız.

A large rectangular area with a light blue background and a dashed blue border. It contains eight horizontal dashed lines for writing.

- 2. Etkinlik:** Anlamını yeni öğrendiğiniz kelimelerden bir tanesini aşağıdaki kutucuğa yazınız. Daha sonra bu kelimeyi üç farklı cümlede kullanınız.

Kelime

Bu Kelimeyle Kurduğum Cümleler

1.
2.
3.

3. **Etkinlik:** Okuduğunuz metni kendi kelimelerinizle özetleyerek aşağıdaki boşluğa yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

4. **Etkinlik:** Okuduğunuz metnin hikâye haritasını oluşturunuz.

Metnin Adı

.....

KARDAN ADAM

5. **Etkinlik:** Metni daha iyi anlamak için 5N 1 K soruları oluşturunuz. Bu soruları arkadaşlarınıza sormayı unutmayınız.

Ne?

Nerede?

Ne zaman?

Nasıl?

Niçin?

Kim?

6. **Etkinlik:** Okuduğunuz metin için farklı başlıklar yazınız. Bu başlıkları seçme nedenlerinizi kutulara yazınız.

Başlık

Başlık

Neden Bu Başlıkları Seçtim

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. **Etkinlik:** Aşağıda bir masalın başı ve sonu verilmiştir. Masaldaki boşlukları hayal gücünü kullanarak uygun şekilde doldurunuz.

Masalınıza başlık
koymayı
unutmayınız.

Kaf dağının ardında kış mevsimi olmayan bir ülke varmış. Bu ülkede mevsim her zaman yazmış. İnsanlar hep yazlık kıyafetler giyer, hep yaz meyveleri yerlermiş. Bu durum o ülkede yaşayanları çok üzermiş. İnsanlar mutsuz olduğu için kimsenin yüzü gülmezmiş.

Günlenden bir gün çok ama çok garip bir şey olmuş.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

İnsanların artık yüzü gülüyormuş. Çocuklar daha mutluymuş. Böylece yaşayıp gitmişler.

KARDAN ADAM

Neredeyim?

Temaya devam etmeden önce aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Şu ana kadar neler (konu, kelime, kavram vb.) öğrendiniz?

.....

.....

.....

.....

2. Şu ana kadar bu temanın işleniş sırasında başarılı olduğunuzu düşünüyor musunuz? Neden?

.....

.....

.....

.....

3. Bu temanın geri kalan kısmında başarınızı arttırmak için neler yapmayı planlıyorsunuz? Açıklayınız.

.....

.....

.....

.....

Ürün Dosyamda Neler Var?

Ürün Dosyama Koyduğum Çalışmamın Adı	Neden Bu Çalışmamı Seçtim?	Çalışmama Verdiğim Puan (10 üzerinden)

BİRDİRBİR OYUNU

1. **Etkinlik:** Aşağıdaki kelimeleri de kullanarak bir hikâye yazınız.

oyun

ebe

kural

BİRDİRBİR OYUNU

2 Etkinlik: Aşağıda okuduğunuz metnin bazı paragraflarını ve bu paragraflarla ilgili fotoğrafları görmektesiniz.

a. Fotoğraflar ile paragrafları oklar yardımıyla eşleştiriniz.

Beşinci atlayıştan önce baş, eline bir mendil ya da herhangi bir nesne alır. Bunu atlarken ebenin sırtına koyar ve tekerlemesini söyler.

Dokuzuncu atlayışta kişi atladiğı yerde kalmak zorundadır. Atladıktan sonra olduğu yerde duramayan ya da düşen oyuncu ebe olur.

Altıncı atlayışta baş olan oyuncu, ebenin sırtına konulan nesneyi alır.

Ebe öne doğru eğilerek ellerini dizlerinin üstüne koyar. Diğer oyuncular ebenin üç beş metre ötesinde bir sıra oluştururlar. Oyunculardan biri "Baş" olur. Oyunun başlamasıyla birlikte sırayla koşarak ebenin üstünden atlarlar.

- b. Etkinliğin a bölümündeki fotoğrafı olmayan paragrafı belirleyiniz. Bu paragrafı anlatabilecek bir fotoğraf çekerek aşağıya yapıştırınız. Fotoğraf çekemezseniz bu bölümü anlatan bir resim çiziniz.

3. Etkinlik:

- a. Aşağıda dağınık olarak verilen kelimeleri kullanarak anlamlı ve kurallı cümleler oluşturunuz. Oluşturduğunuz cümleleri kutulara yazınız.

çocuklar

dört

yanına

dağılmışlardı

bir

bahçenin

.....

.....

BİRDİRBİR OYUNU

onları

ebelikten

bulup

kurtulmak

olmayacaktı

kolay

[illegible]

herkesi

artık

olmuştu

akşam

ebelediğinde

[illegible]

b. Düzenlediğiniz cümleler hangi oyunla ilgilidir? Aşağıya yazınız.

- 4. Etkinlik:** Mahallenizde çocukların oynaması için yeterli ve uygun alan olmadığını düşünüyorsunuz. Bir oyun alanı yapılması için yetkililere bir mektup yazacaksınız. Bu sorunu kim ya da kimlerin çözebileceğini araştırınız. Bu kişi ya da kişilere hitap eden bir mektup yazınız.

A blank sheet of white paper with horizontal blue lines. The paper has a decorative green border on the left and bottom edges. A black quill pen is positioned at the bottom right corner of the page.

5. **Etkinlik:** Yeni bir oyun tasarlayınız. Bunun için daha önce oynadığınız oyunlardan yararlanabilirsiniz. Oyununuzu tanıtmak için aşağıdaki tabloyu doldurunuz.

Oyunumun Adı	Kaç Kişiyile Oynanır?	Nerede Oynanır?	Kuralları Nelerdir?
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

6. **Etkinlik:** Aşağıdaki cümlelerde bazı isimler farklı renkle yazılmıştır. Cümlelerin yanındaki kutuda da o isimlerin yerine kullanılabilecek kelimeler vardır. Farklı renkte yazılmış isimlerin altına kutudaki uygun kelimeleri yazınız. Cümlelerin anlamının değişmediğinden emin olunuz.

Yeliz, uzun bir aramadan sonra *kalem* buldu.
(.....) (.....)

Kitap ve defter hemen çantana koy.
(.....)

Ali ve Ayşe bize geldi.
(.....)

Susuz Köyü bizim köye çok yakındır.
(.....)

- bunu
- o
- şunları
- onlar
- orası

DOĞRU SPOR

1. **Etkinlik:** Aşağıda dinleyeceğiniz cümleler metinden alınmıştır. Metni dinlerken bu cümlelerdeki boşlukları uygun ifadelerle doldurunuz.

- 1) Hangi yaşta olursak olalım, sağlıklı yaşayabilmek için yapmamız gerekiyor.
- 2) Spor yaparken beynimize fazlaca oksijen gittiğindenda gelişiyor.
- 3) Uzmanlar yaptıkları açıklamalarda bunun sebebinin yapılan spor olduğunu söylüyorlar.
- 4) Öncelikle sağlığımızın spor yapmaya uygun olup olmadığını kontrolünde öğrenmemiz gerekiyor.
- 5) Spor hepsi bizim için uygun olmayabilir.

Dinlememi Değerlendiriyorum

Aşağıda dinlemenizi değerlendirmeniz için ölçütler verilmiştir. Ölçütlerle ilgili düşüncelerinizi ifade eden yüzün bulunduğu kutuya X işareti koyunuz.

Ölçütler	 Evet	 Hayır
1. Dinlemeden önce gerekli hazırlıkları yaptım.		
2. Dikkatimi öğretmenimize yoğunlaştırdım.		
3. Dinlerken arkadaşlarımı rahatsız etmedim.		
4. Metinle ilgili soruların hepsini doğru cevapladım.		
5. Dinlediğim metinle ilgili soruları doğru ve eksiksiz cevapladım.		

Dinlemeniz konusunda arkadaşlarınızın görüşünü de alabilirsiniz!

2. **Etkinlik:** Aşağıdaki spor dalları ve bu dallara ilişkin resimler verilmiştir.

a. Spor dallarının isimleriyle resimlerini oklar çizerek eşleştiriniz.

jimnastik

güreş

buz pateni

karate

kayak

atletizm

yüzme

masa tenisi

b. Aşağıdaki kutularda verilen spor dallarından biri diğerlerinden bir yönüyle farklıdır. Farklı olanı işaretleyiniz.

a) Boks

b) Su topu

c) Karate

a) Futbol

b) Güreş

c) Voleybol

a) Tenis

b) Basketbol

c) Hentbol

a) Dalış

b) Okçuluk

c) Buz Hokeyi

DOĞRU SPOR

- c. Spor dalları ile bu spor dallarında kullanılan malzemeleri oklar yardımıyla eşleştiriniz.

bisiklet

boks

kayak

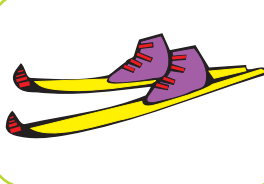
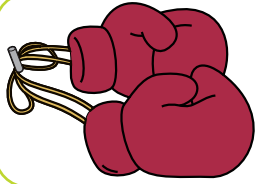
buz pateni

ralli

tenis

basketbol

halter

3. **Etkinlik:** Dinlediğiniz metnin ana fikrini aşağıdaki boşluğa yazınız.

.....

.....

.....

4. **Etkinlik:** Dinlediğiniz metin için 2 farklı başlık öneriniz.

.....

.....

Neden bu başlıkları seçtiğinizi kısaca açıklayınız.

.....

.....

.....

5. **Etkinlik:** Aşağıdaki boş alana spor yapmanın insan sağlığı üzerindeki etkilerini anlatan bir yazı yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Neler Öğrendim?

Temamız bitti. Tema ile ilgili olarak aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Bu temada neler öğrendiniz?

.....

.....

2. Bu temada en çok hangi metinden hoşlandınız? Neden?

.....

.....

3. Bu temanın işlenişinde hangi etkinlik veya etkinlikleri yaparken zorlandınız?
Bu durumda kimlerden, nasıl yardım aldınız?

.....

.....

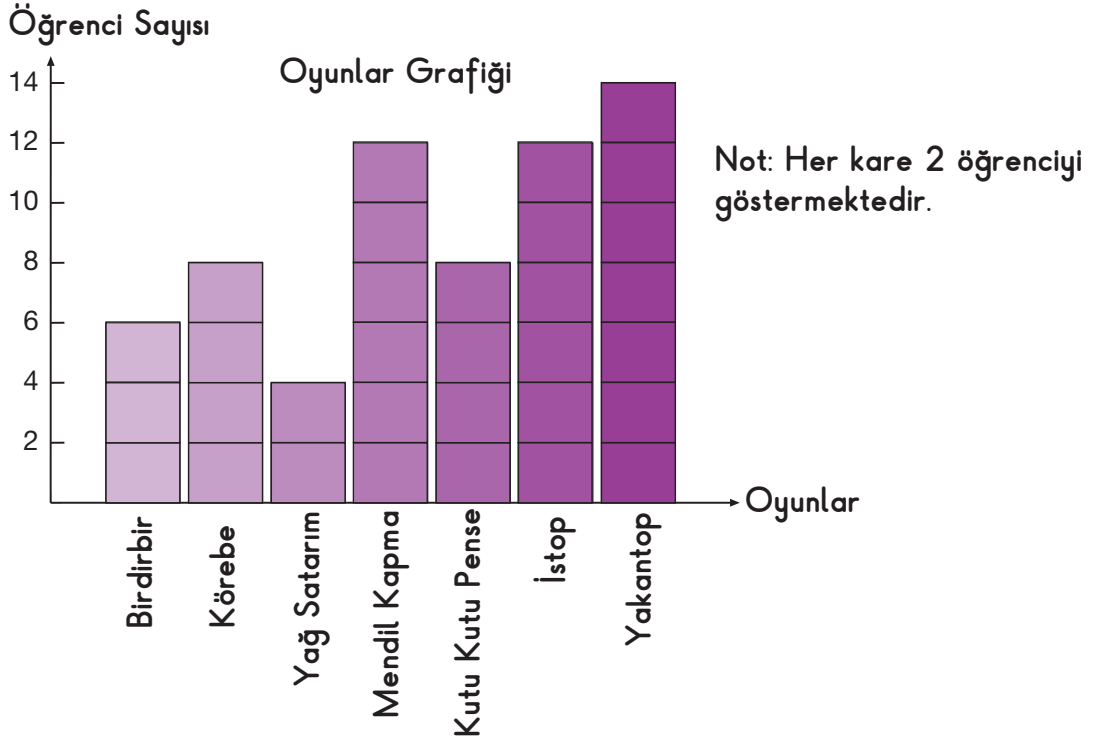
4. Bu tema süresince farklı kitaplar, yazılar vb. okudunuz mu? Bunların isimlerini yazınız.

.....

.....

TEMA DEĞERLENDİRME

A. Aşağıdaki grafikten yararlanarak 1, 2, 3 ve 4. soruları cevaplayınız.

1. Sınıfta en çok sevilen oyun aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Yakantop b) Birdirbir c) Köşe Kapmaca

2. Grafiğe göre birdirbir oyununu seven kaç öğrenci vardır?

- a) 4 b) 6 c) 8

3. Grafiğe göre en az sevilen oyun hangisidir?

- a) Kutu Kutu Pense b) İstöp c) Yağ Satarım

4. Yakantopu seven öğrenci sayısı körebeyi seven öğrenci sayısından ne kadar fazladır?

- a) 10 b) 6 c) 4

B. Aşağıdaki soruları okuyunuz. Doğru cevabın bulunduğu seçeneği işaretleyiniz.

5. Cebindeki misketi kardeşine verdi.

Yukarıdaki cümlede bırakılan boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- a) kocaman b) kırmızı c) bazı

6. "Onun karnı daha çok ağrıyormuş." cümlesindeki hangi kelimenin yerine bir isim gelebilir?

- a) onun b) daha c) çok

7. Aşağıdaki kelime ikililerinden hangisi "eş anlamlı" dır?

- a) saç - kıl b) giysi - elbise c) doğru - yanlış

C. Aşağıdaki cümlelerde bazı sözcüklerin yazımında yanlışlar yapılmıştır. Bu cümlelerin doğrularını bırakılan boşluklara yeniden yazınız.

İp atlamak, çocukların en sevdiği oyunlardan biridir. Okul da, evde, bahçede oynana bilir. İp atlamak artık bir sipor dalı olarak kabul edilmektedir. İp atlamak için, bir çift rahat ayak kabı ve ip yeterlidir.

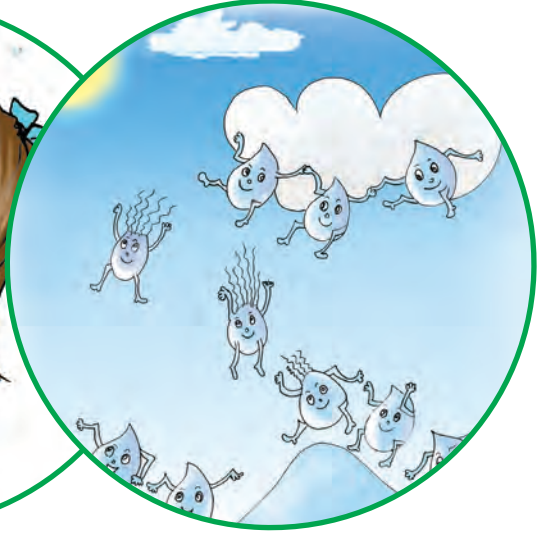
5. TEMA

SAĞLIK VE ÇEVRE

1. Ağaç Sevgisi
2. Hapşuul
3. Kar Tanesinin Macerası
4. Küçük Köpek Pepe

Temaya Hazırlanıyorum

1. Çevrenin korunması için neler yapmalıyız?
2. Sağlığınızı korumak için neler yapıyorsunuz?

Neler Öğreneceğim?

Temaya başlamadan önce aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1 . Bu temadaki metinlerin hangi konularla ilgili olduğunu düşünüyorsunuz?

.....

.....

.....

2. Bu temadaki metinlerden en çok hangisi ilginizi çekiyor? Neden?

.....

.....

.....

AĞAÇ SEVGİSİ

1. **Etkinlik:** Aşağıdaki kelime ve kelime gruplarından ve fotoğraftan yararlanarak bir ağacın hikâyesini yazınız.

orman

balta

pişman olmak

[illegible]

2. Etkinlik:

- a. Yaşlı adamın ağacı kesmemesi için şiirde neler söylendiğini aşağıdaki boşluğa yazınız.

- b. Şiirde söylenelere katılıp katılmadığınızı nedenleriyle birlikte aşağıya yazınız.

3. Etkinlik: Sizden bu şiire bir bölüm daha eklemeniz isteniyor. Eklemeyi düşündüğünüz bölümü aşağıya yazınız.

AĞAÇ SEVGİSİ

4. **Etkinlik:** Ağaç türleriyle ilgili açıklamaları okuyunuz. Bu açıklamalarla ağaç resimlerini oklar yardımıyla eşleştiriniz.

a. İğde

Benim için bir bilmece sorulur: İçi un gibi, dışı gön gibi. Benim de kardeşim ıhlamur gibi çiçeklerim kokulu ve sarı renktedir. Meyvelerim şekil olarak zeytine benzer. Olgunlaşınca kabuğu kırmızı, içi de un gibi olur. Çocuklar beni çok sever.

b. Ihlamur

Çiçeklerim, sarkık demetler biçiminde ve sarımsı bir renktedir. Çiçeklerimin kendine özgü bir kokusu vardır. İnsanlar çiçeklerimi ilkbaharda toplayıp gölgede kuruturlar. Kışın da şifa olsun diye çay gibi demleyip içerler. Soğuk algınlığına, hazımsızlığa, bronşite ve daha bir çok derde deva olduğumu herkes bilir.

c. Ateş Dikeni

Bana en çok park ve bahçelerde rastlarsınız. Yaz, kış yeşil kalırım. Boyum 3-5 metre arasındadır. Meyveli bir ağacım. Meyvelerim kırmızı ya da sarı renkte olup zehirlidir. Sakın meyvelerimi yemeyin! Olur mu?

ç. Keçi Boynuzu

Kayalık, kıraç, kuru ve en verimsiz topraklarda bile yetişirim. Meyvelerimin şekli boynuza benzer. Adım da zaten buradan gelmiştir. Üzüm, dut gibi benim meyvem de pekmezini yaparlar. Diğer adlarım harnup ve yaban balıdır.

5. **Etkinlik:** Okulunuz için bir hatıra ormanı oluşturma kampanyası düzenleyeceksiniz. Düzenleyeceğiniz bu kampanya için planınızı aşağıya yazınız.

Kampanyanın Amacı

.....

.....

.....

Yapacağım İşler

.....

.....

.....

Yardım Alacağım Kurum ve Kişiler

.....

.....

.....

Kampanyanın Sloganı

.....

.....

.....

Kampanya Afişinde Neler Olacak?

.....

.....

.....

Arkadaşlarımı Değerlendiriyorum

Çalışmanın adı:

Tarih:

İlgili sütuna aşağıdaki puan değerlerini yazarak grubun ilgili ölçütteki başarısı hakkında düşüncelerinizi belirtiniz.

3 - Çok iyi

2 - Orta

1 - Geliştirilmesi gerekli

Grubun adı	1. Grup üyeleri birbirleri ile uyumluydular.	2. Rollerine uygun davrandılar.	3. Kelimeleri doğru telaffuz ettiler.	4. Vurgu ve tonlamaya dikkat ettiler.	5. Sesleri en arkadan bile duyulabiliyordu.	Toplam puan

En çok grubun çalışmasını beğendim.

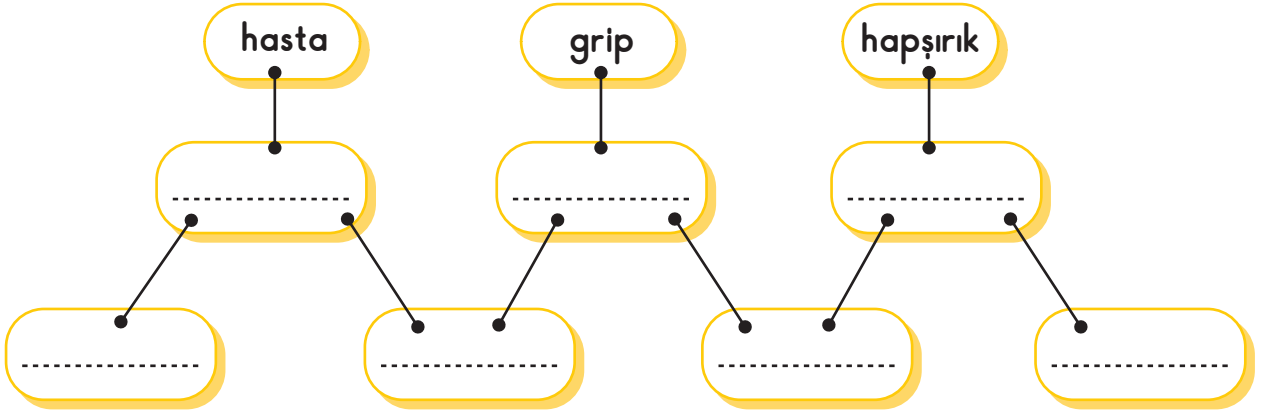
Çünkü:

HAPŞUU !

1. Etkinlik:

- a. Aşağıdaki kelimelerin zihninizde yaptığı çağrışımları bırakılan boşluklara yazınız.

Yazdığınız kelimelerin birbirleriyle anlam yönünden ilişkili olmasına dikkat ediniz.

- b. Yazdığınız kelimelerden üç tanesinin birbirleriyle olan ilişkisini aşağıdaki boş alanlara yazarak açıklayınız.

A large yellow rounded rectangle containing ten horizontal dashed lines for writing.

2. **Etkinlik:** Metinde size ilginç gelen bölümü ve bu bölümün size neden ilginç geldiğini yazınız.

Bana ilginç gelen bölüm:

.....

.....

.....

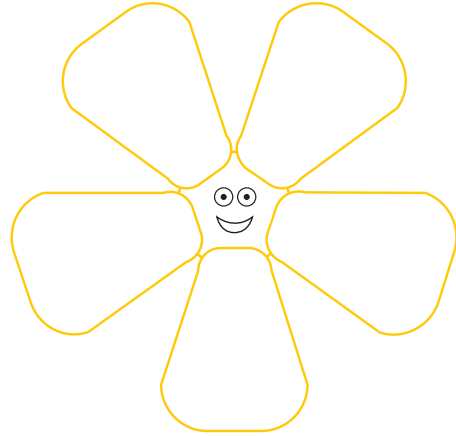
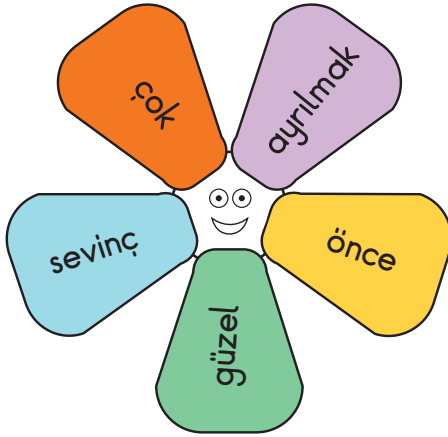
Çünkü:

.....

.....

.....

3. **Etkinlik:** Aşağıdaki kelimelerin zıt anlamlılarını yanındaki çiçeğin yapraklarına yazınız. Daha sonra yaprakları zıt anlamlılarıyla aynı renge boyayınız.

Aşağıdaki boş alana çiçeğin yapraklarına yazdığınız kelimelerle cümleler kurunuz.

-
-
-
-
-

HAPŞUU !

4. Etkinlik:

Bir televizyon programcısı olduğunuzu düşünün. Bu haftaki programınızda grip ve soğuk algınlığını tanıtacaksınız. Bunun için aşağıdaki boşluklara grip ve soğuk algınlığını tanıtan bilgilendirici bir yazı yazınız.

5. Etkinlik: Aşağıdaki paragrafta yazım ve noktalama yanlışları bulunmaktadır. Bu yanlışları düzelterek paragrafın doğru şeklini bırakılan boşluğa yazınız.

evimizde bu Sevgimi en iyi bilen ve beni anlayan Babamdı? gezmeye çıktığımız birgün satın aldığı bir Güvercin'le bana süprüzlerin en güzelini yaptı! O güne kadar hayatım da öylesine Mutlu olmamıştım: Sevinçten uçuyordum...

Neredeyim?

Temaya devam etmeden önce aşağıdaki soruları cevaplayınız.

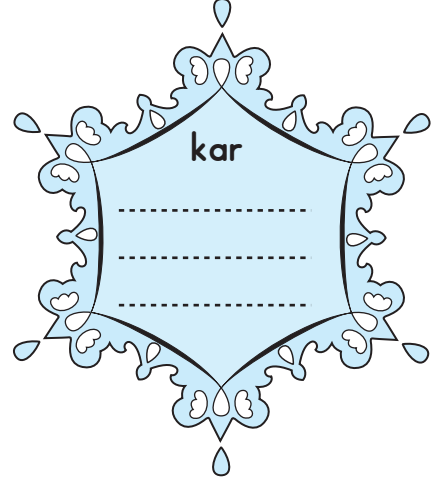
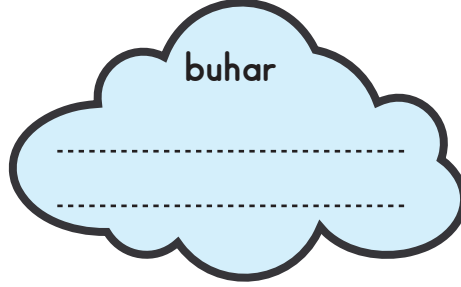
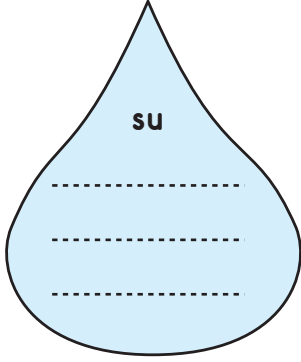
1 . Şu ana kadar neler (konu, kelime, kavram vb.) öğrendiniz?

2. Şu ana kadar bu temanın işlenişi sırasında başarılı olduğunuzu düşünüyor musunuz? Neden?

3. Bu temanın geri kalan kısmında başarınızı arttırmak için neler yapmayı planlıyorsunuz? Açıklayınız.

KAR TANESİNİN MACERASI

1. **Etkinlik:** Aşağıdaki kelimeleri okuduğunuzda aklınıza gelenleri bırakılan boş alanlara yazınız.

2. **Etkinlik:**

- a. Grubunuzla birlikte okuduğunuz metindeki anlamını bilmediğiniz kelimeleri yazınız. Bu kelimelerin anlamlarıyla ilgili tahminlerinizi ve bunların sözlükteki anlamlarını aşağıdaki tabloya yazınız.

Anlamını Bilmediğimiz Kelimeler	Grubumuzun Tahminleri	Sözlükteki Anlamları
<div></div>	<div></div>	<div></div>
<div></div>	<div></div>	<div></div>
<div></div>	<div></div>	<div></div>

3. **Etkinlik:** Okuduğunuz metindeki canlı ve cansız varlıkları belirleyiniz. Bunların neler olduğunu tablolardaki boş alanlara yazınız.

Canlı Varlıklar

- * Elini pencereden uzatan çocuk
- *
- *
- *
- *
- *
- *

Cansız Varlıklar

- * Güneş
- *
- *
- *
- *
- *
- *

4. **Etkinlik:** Aşağıda bazı hava olayları ve bunların açıklamaları verilmiştir. Bu hava olayları ile ilgili açıklamaları oklar yardımıyla eşleştiriniz.

dolu

Soğuk havalarda, yerde, bitkiler, ağaclar ve öteki nesneler üzerinde biriken su damlacıklarının donmuş hâli.

çiy

Havada buğú durumundaki suyun akşamın ve gecenin serinliğıyle yerde veya bitkilerde toplanmasıyla oluşan su damlacığı.

sis

Su buharının donarak yuvarlak buz parçaları hâlinde yağmasıyla oluşan yağış türü.

tipi

Sis gibi ortalığı kaplayan kar fırtınası.

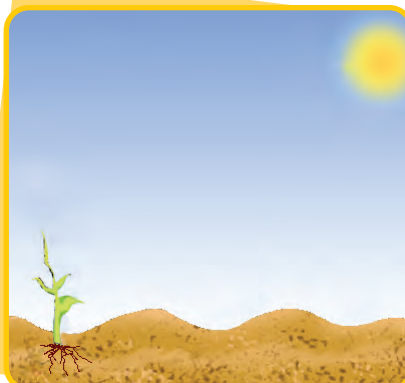
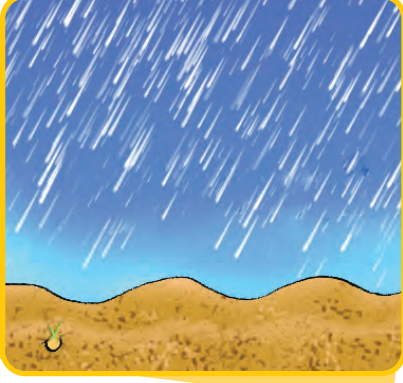
kırağı

Küçük su taneleri veya buhar tanelerinden meydana gelen bulutların, çok alçalarak yeryüzüne kadar inmesiyle oluşan duman.

KAR TANESİNİN MACERASI

5. **Etkinlik:** Aşağıdaki resimleri inceleyiniz. Bırakılan boş alana bu resimlerden yararlanarak bir hikâye yazınız.

Hikâyenize başlık
koymayı unutmayınız!

6. **Etkinlik:** Su ve havanın özelliklerini ilgili kutulara yazınız.

Suyun Özellikleri

Ortak Özellikleri

Havanın Özellikleri

7. **Etkinlik:** Bir yağış türü olsaydınız ne olurdunuz? Nerelele yağardınız? Bu yerlerin resmini aşağıya çiziniz.

8. **Etkinlik:** Kutuda bazı kelimeler verilmiştir. Bu kelimeleri kullanarak aşağıdaki cümleleri uygun şekilde tamamlayınız.

çiçekler, bulutlar, kedi, denizlerle, yağmur, insanlar

1. binbinlerinin hakkına her zaman saygı göstermelisin.
2. Yanamaz gene ağaca çıkmış.
3. Türkiye'nin üç tarafı çevrilidir.
4. Bu sene az yağdı.
5. gökyüzünün süsleridir.

KÜÇÜK KÖPEK PEPE

1. **Etkinlik:** Aşağıda birazdan okuyacağınız metnin başlığı ve bazı cümleleri verilmiştir. Bunlardan yararlanarak metinde ne anlatıldığını tahmin ediniz. Tahmininizi bulutun içine yazınız.

KÜÇÜK KÖPEK PEPE

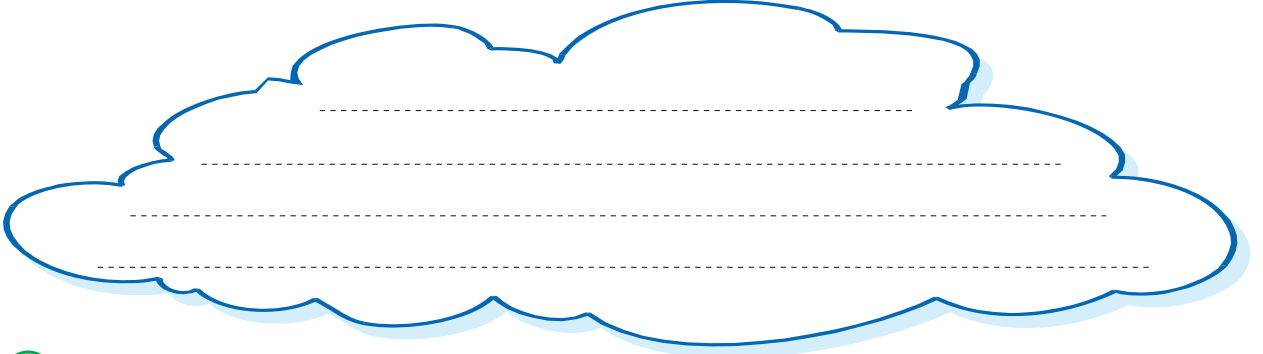
Küçük köpek Pepe çok sevimliydi.

Bir gün, daha önce hiç görmediği kuşlar gördü, gökyüzünde.

Bize leylek derler.

Seyahat etmeyi seviyoruz.

Leylek uzun kanatlarını birkaç kere çırparak havalandı.

2. **Etkinlik:** Öğretmeninizin metni okurken size sorduğu sorulara ilişkin tahminlerinizi "Ne Düşündüm?" kutularına yazınız. "Ne Oldu?" kutularını ise öğretmeniniz ilgili bölümü okuyunca doldurunuz.

Ne Düşündüm?

1.

2.

3.

Ne Oldu?

1.

2.

3.

Tahminlerinizden kaç tanesi doğru çıktı?

.....

3. **Etkinlik:** Dinlediğiniz metinden aklınızda kalanları oluş sırasına göre listeleyerek aşağıya yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. **Etkinlik:** Aşağıdaki 5N 1 K sorularını cevaplayınız.

- Dinlediğiniz öykünün kahramanları kimlerdir?
- Pepe havada kuşları görünce ne yaptı?
- Leylek ve Pepe nerede tanıştı?
- Leylekler Türkiye'ye ne zaman geliyorlar?
- Leylekler Türkiye'ye niçin geliyorlar?
- Leylekler göç ederken nasıl hareket ediyorlar?

KÜÇÜK KÖPEK PEPE

5. **Etkinlik:** Dinlediğiniz metindeki köpek ve leyleğin fiziksel özelliklerini aşağıdaki kutucuklara yazınız.

Pepe'nin fiziksel özellikleri

Kulakları kahverengidir.

Leyleğin fiziksel özellikleri

Uzun bacakları vardır.

6. **Etkinlik:**

- a. Öyküye yeni bir başlık vereceksiniz. Sizce en uygun başlık yandakilerden hangisidir?

- a. Göçmen Kuşlar
- b. Köpek ve Leylek
- c. Meraklı Köpek Pepe

- b. Bu başlığı seçme nedeninizi açıklayınız.

.....

.....

.....

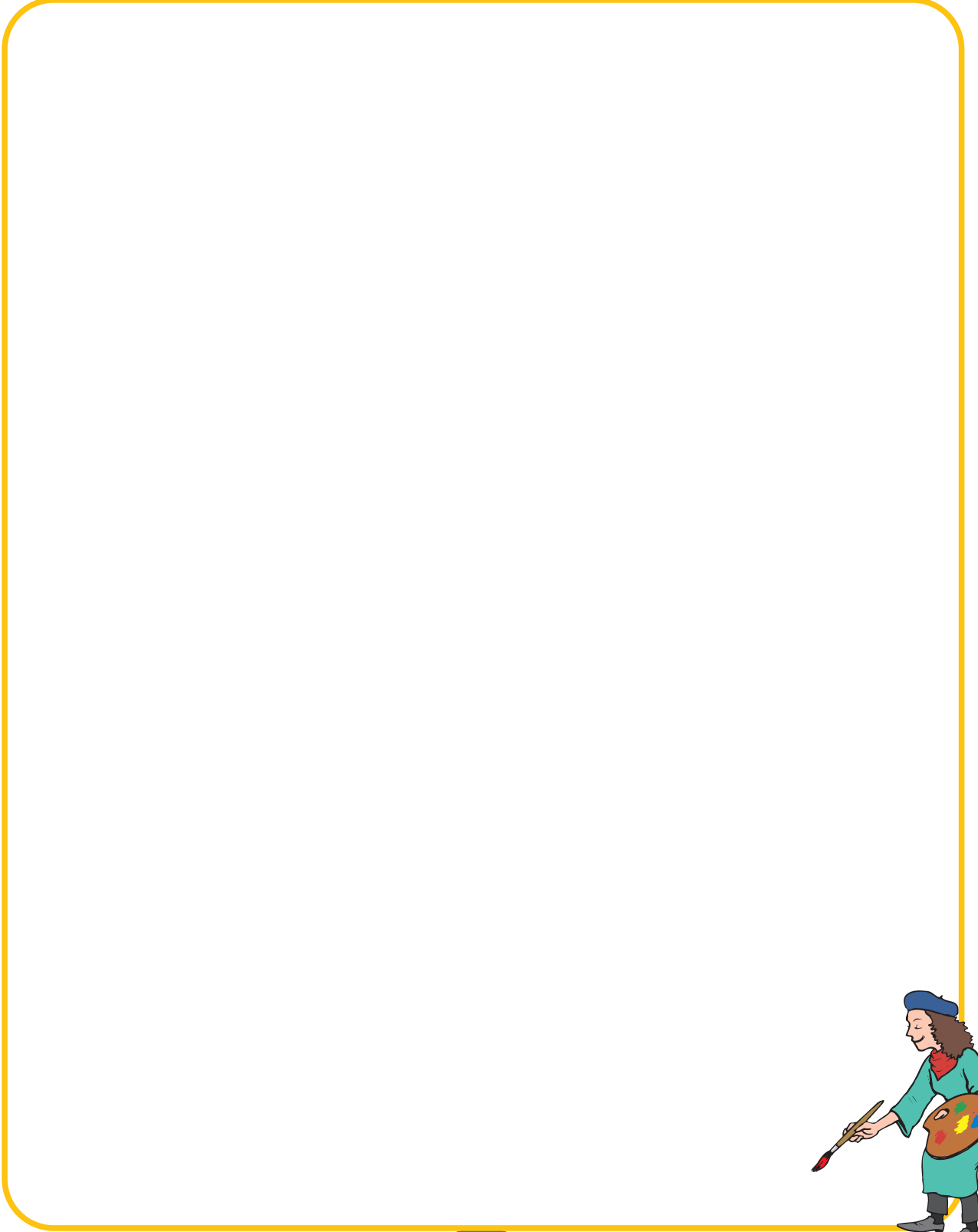
7. **Etkinlik:**

- a. Dinlediğiniz metinde ilginç bulduğunuz bir bölümü nedenleriyle yazınız.

Bana ilginç gelen bölüm:

Çünkü:

b. İlginç bulduğunuz bu bölümün resmini aşağıdaki boş alana çiziniz.

KÜÇÜK KÖPEK PEPE

8. **Etkinlik:** Aşağıdaki harita üzerinde leyleklerin nereden nereye göç ettiğini oklar çizerek gösteriniz. İlkbaharda izledikleri yolu mavi okla, yaz sonlarında izledikleri yolu kırmızı okla gösteriniz.

Neler Öğrendim?

Temamız bitti. Tema ile ilgili olarak aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Bu temada neler öğrendiniz?

.....

2. Bu temada en çok hangi metinden hoşlandınız? Neden?

.....

3. Bu temanın işlenişinde hangi etkinlik veya etkinlikleri yaparken zorlandınız? Bu durumda kimlerden, nasıl yardım aldınız?

.....

4. Bu tema süresince farklı kitaplar, yazılar vb. okudunuz mu? Bunların isimlerini yazınız.

.....

TEMA DEĞERLENDİRME

A. Aşağıdaki metni okuyunuz. İlk beş soruyu metne göre cevaplayınız.

Hayatın başı sağlık, sağlığın başı da beslenmedir. Dengeli beslenmeli ve annenizin hazırladığı tüm yemekleri yemelisiniz. Bu sizin beyin ve beden gelişiminiz için şarttır.

Ayrıca yemekler hazırlanırken göreceksiniz ki büyük bir emek ve özenle hazırlanmaktadır. Tabaktaki yemeğinizi bitirmek annenize karşı en büyük teşekkür olacaktır.

Beslenmede kahvaltı çok önemlidir. Düzenli kahvaltı aynı zamanda stresten korur ve beynin çalışma gücünü artırır. Amerika’da yapılan bir araştırmaya göre düzenli kahvaltı yapan çocuklar okulda daha başarılı olmaktadır.

Sağlıklı beslenme son derece önemlidir. Daha ileriki yaşlarda edinilmesi çok güç bir alışkanlıktır. Bu sebeple çocukluktan itibaren doğru ve dengeli beslenmenin öğrenilmesi gerekmektedir.

Aliye ARSLAN
(Düzenlenmiştir)

1. Metnin ana fikrini aşağıdaki boşluğa yazınız.

2. Aşağıdakilerden hangileri bu metnin anahtar kelimeleri olabilir?

- a) kahvaltı-yemek
- b) yemek-alışkanlık
- c) beslenme-sağlık

3. Bu metne en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Sağlıklı Beslenme
- b) Spor ve Beslenme
- c) Yemeklerimiz

4. Bu metnin türü aşağıdakilerden hangisidir?

a) Şiir

b) Öyküleyici

c) Bilgilendirici

5. Metne göre aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına (D) yanlış olanların başına (Y) yazınız.

- () Sağlıklı beslenme alışkanlığı ileriki yaşlarda daha kolay edinilir.
- () Kahvaltı dengeli beslenme için çok önemlidir.
- () Kahvaltı yapmayan çocuklar okulda başarılı oluyorlar.
- () Düzenli kahvaltı yapmak insanı stresten korur.
- () Annelerimiz bizim için yemek hazırlarken dikkatli ve özenli davranırlar.

B. Aşağıdaki soruları okuyunuz. Doğru cevabın bulunduğu seçeneği işaretleyiniz.

6. Aşağıdaki sözcük çiftlerinden hangisinde "yemek - yemekler" arasındakine benzer bir ilişki vardır?

a) sağlık - sağlıklı

b) spor - sporcu

c) alışkanlık - alışkanlıklar

7. "Yokuş aşağı koşarken ayağım taşa takıldı." cümlesinde zıt anlamı olan kaç tane kelime vardır?

a) 1

b) 2

c) 3

8. Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili kelimelerin hangisinin sesteşi (eş sesli) yoktur?

a) Şule kırda çiçek topladı.

b) Babasını görünce gözleri dolu dolu oldu.

c) Banu, ablasına hediye aldı.

6.TEMA DEĞERLERİMİZ

1. Dillerde İstiklal Marşı
2. Yıldızla Isınmış
3. Nevruz
4. Dünya Çocuk Bayramı

Temaya Hazırlanıyorum

1. Birlik ve beraberlik içinde yaşamamanın güzellikleri nelerdir?
2. Bayrak bir ülke için neyi ifade eder?

Neler Öğreneceğim?

Temaya başlamadan önce aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Bu temadaki metinlerin hangi konularla ilgili olduğunu düşünüyorsunuz?

.....

.....

.....

2. Bu temadaki metinlerden en çok hangisi ilginizi çekiyor? Neden?

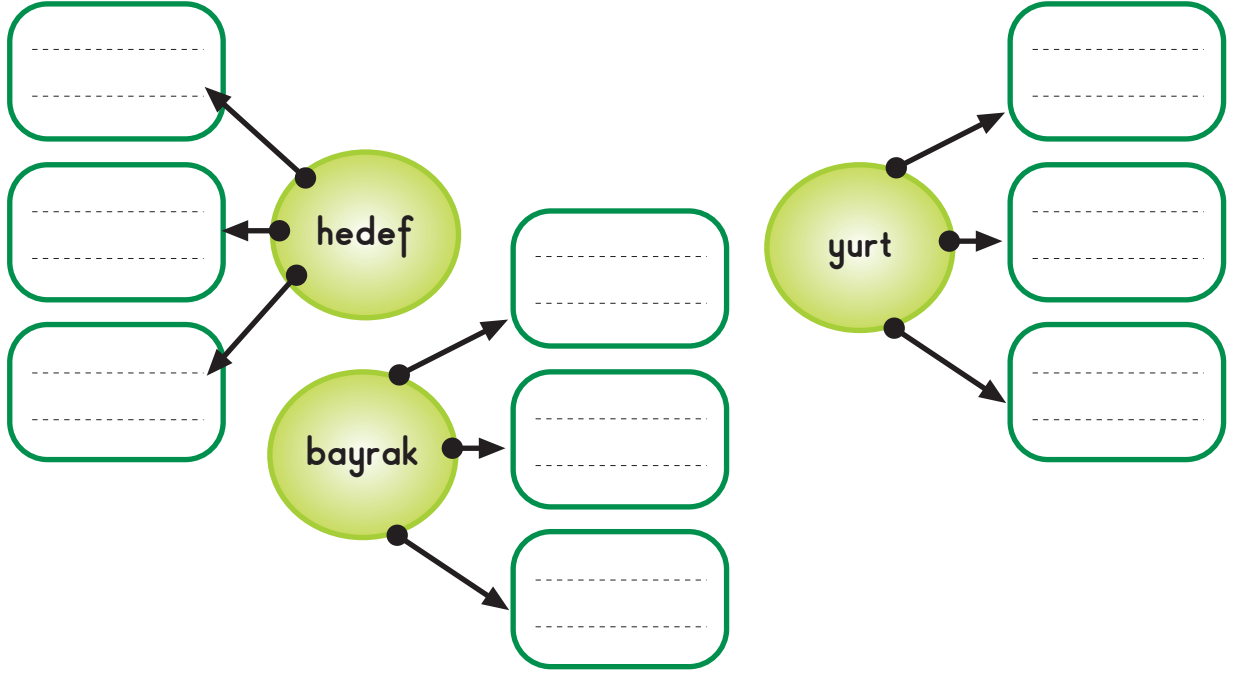
.....

.....

.....

DİLLERDE İSTİKLAL MARŞI

1. **Etkinlik:** Aşağıdaki kelimelerin zihninizde yaptığı çağrışımları kutucuklara yazınız.

Yukarıda verilen kelimeleri aşağıdaki boşluklara yazarak anlamlı cümleler oluşturunuz. Bu kelimelerin yapmış olduğu çağrışımlardan yola çıkarak cümlelerin altına bir paragraf yazınız.

Benim için ilk okulumu bitirmektin.

*Bu güzel tarihî ve doğal güzelliklerle
doludun. bin milletin bağımsızlığının
sembolüdüün.*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- 2 Etkinlik: a. Öğretmeniniz aşağıdaki şiiri okurken bazı hatalar yapacaktır. Öğretmeninizin yaptığı hataları bularak şiirin üzerinde işaretleyiniz.

DİLLERDE İSTİKLAL MARŞI

Yollar uzun, hedef yüce,
Çalışarak gündüz gece,
Tembelliğin bileğini
Bükmek gerek yavrucuğum.

Kuşanıp bilgi çağını,
Yurtta sevgi ocağını,
Her gönülde birer birer
Yakmak gerek yavrucuğum.

Yağmurlara karışarak,
Nehirlerle yarışarak,
Engin bilge denizine
Akmak gerek yavrucuğum.

Her türlü zorluğa karşı,
Dillerde İstiklal Marşı,
Al bayrağı gökyüzüne
Çekmek gerek yavrucuğum.

Yurda ışık vermek için,
Mutluluklar dermek için,
Gerekirse yıldızlara
Çıkmak gerek yavrucuğum.

Bestami YAZGAN

- b. Öğretmeninizin yaptığı yanlışların şiirin anlamında ne gibi değişikliklere yol açtığını aşağıya yazınız.

.....

.....

.....

DİLLERDE İSTİKLAL MARŞI

3. **Etkinlik:** Metinde anlamını bilmediğiniz kelimelerle ilgili olarak aşağıdaki çalışmayı yapınız.

Anlamını Bilmediğim Kelimeler	Bu Kelimelerin Anlamlarıyla İlgili Tahminlerim
.....
.....
.....
.....

Bu Kelimelerin Sözlükteki Anlamları

.....
.....
.....
.....

Şiirim

.....
.....
.....
.....

4. **Etkinlik:** Okuduğunuz şiir için başlık önerileri yazınız. Neden bu başlıkları tercih ettiğinizi kısaca yazınız.

Bu Şiir İçin Başlık Önerilerim

1. Önerim

2. Önerim

Çünkü

Çünkü

5. **Etkinlik:** Aşağıda bazı kelimeler ve bunların sözlükteki 1 ve 2. anlamları verilmiştir.

türlü: 1 . Çeşitli. 2. Birden fazla sebzeyle yapılan yemek.

dil: 1 . Tat alma organı. 2. İnsanların birbirleriyle anlaşmasını sağlayan araç, lisan.

el: 1 . Kolun bilekten parmak uçlarına kadar olan, tutmaya ve iş yapmaya yarayan bölümü. 2. Yabancı.

dolu: 1 . İçi boş olmayan. 2. Bir yağış türü.

- a. Yukarıdaki kelimeleri alfabetik sıraya koyunuz.

1 2. 3. 4.

DİLLERDE İSTİKLAL MARŞI

- b. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili kelimelerin hangi anlamlarda kullanıldığını yazınız.

1. Kocaman diliyle küçük buzağını yalıyordu. (1. anlam)
2. Çuvallar ağına kadar pirinçle doluydu. (.....)
3. Ben kızımı ellere vermem, diyordu. (.....)
4. Babaannem türlüyü çok güzel yapardı. (.....)

- c. Aşağıdaki yönergeleri sıraladığınız kelimeler ve bunların anlamlarına göre uygulayınız.

1. Alfabetik sıralamada ikinci olan kelimenin 2. anlamıyla ilgili cümle kurunuz.

.....
.....

2. Alfabetik sıralamada üçüncü olan kelimenin 1. anlamıyla ilgili cümle kurunuz.

.....
.....

3. Alfabetik sıralamada sonuncu olan kelimenin 1. anlamıyla ilgili cümle kurunuz.

.....
.....

4. Alfabetik sıralamada birinci olan kelimenin 2. anlamıyla ilgili cümle kurunuz.

.....
.....

6. **Etkinlik:** Büyüklerinizin sizler için neler yapmasını istiyorsunuz? İsteklerinizi anlatan bir şiir yazınız. Şiirinizin etrafını süslemeyi unutmayınız.

YILDIZLA ISINMIŞ

1. **Etkinlik:** Aşağıdaki kelimeler size neleri hatırlatıyor? Aklınıza gelen şeyleri baloncuklara yazınız.

bahis

.....
.....
.....

.....
.....
.....

.....
.....
.....

mızıkçılık

.....
.....
.....

.....
.....
.....

.....
.....
.....

ziyafet

.....
.....
.....

.....
.....
.....

.....
.....
.....

2. **Etkinlik:** Metinde Nasrettin Hoca dostlarına nasıl bir ders veriyor? Hoca'nın yerinde siz olsaydınız ne yapardınız? Aşağıdaki kutulara yazınız.

Hoca Ne Yaptı?

.....
.....
.....
.....
.....

Ben Ne Yapardım?

.....
.....
.....
.....
.....

3. Etkinlik:

- a. Aşağıda bazı cümleler verilmiştir. Bu cümlelerdeki altı çizili kelimeleri eş anlamlılık yönünden değerlendiriniz. Aynı anlamda kullanılanları oklar yardımıyla eşleştiriniz.

• <u>Misafir</u> lerimiz bugün gelecek.	• Bu <u>ülke</u> nin insanları çok sıcakkanlıdır.
• Ödevini <u>nihayet</u> bitirebildi.	• <u>Güçlük</u> ler olmasa zaferin değeri olmaz.
• Buraya gelmek için çok <u>zahmet</u> çekti.	• <u>Sonunda</u> sana ulaşmayı başardım.
• Dünyanın en güzel <u>memleketi</u> burasıdır.	• <u>Konuk</u> ları ağırlamak bana düştü.

- b. Aşağıdaki cümlelerin bazısında kelimeler zıt anlamlarıyla beraber kullanılmıştır. Bu kelimelerin bulunduğu cümlelerin başına X işareti koyunuz.

- ☐ Onun gibi başarılı olmak için gece gündüz çalıştım.
- ☐ Seni gördüğüme o kadar sevindim ki anlatamam.
- ☐ Arkadaşımla büyük küçük demeden herkesi kucakladık.
- ☐ Az bir emekle çok büyük sorunları çözmüştüm.
- ☐ Yüzme kursu için ayda yüz lira vereceksiniz.

YILDIZLA ISINMIŞ

4. **Etkinlik:** Aşağıda Nasrettin Hoca'nın bir fıkrasını anlatan bir resim verilmiştir. Bu resimde anlatılmak istenen fıkrayı tahmin edip kendi cümlelerinizle yazınız.

5. **Etkinlik:** Kutuda verilen ifadeleri kullanarak cümlelerdeki boşlukları doldurunuz.

için	gibi	rağmen	kadar	bu yüzden	aynısı	ama
------	------	--------	-------	-----------	--------	-----

Nasrettin Hoca düşmemek ağaca sıkıca tutunmuş.

Adam yarışma boyunca bir heykel durmuş.

Ben bu ağacın bülbülüymüm birazcık acemiyim.

Nasrettin Hoca köylülerin ısrarına verdiği sözden geri dönmemiş.

Nasrettin Hoca komşusuna çok kızmış.

Bu kitapta okuduğunuz fıkranın ders kitabında da var.

Neredeyim?

Temaya devam etmeden önce aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Şu ana kadar neler (konu, kelime, kavram vb.) öğrendiniz?

.....

.....

.....

2. Şu ana kadar bu temanın işlenişi sırasında başarılı olduğunuzu düşünüyor musunuz? Neden?

.....

.....

.....

3. Bu temanın geri kalan kısmında başarınızı arttırmak için neler yapmayı planlıyorsunuz? Açıklayınız.

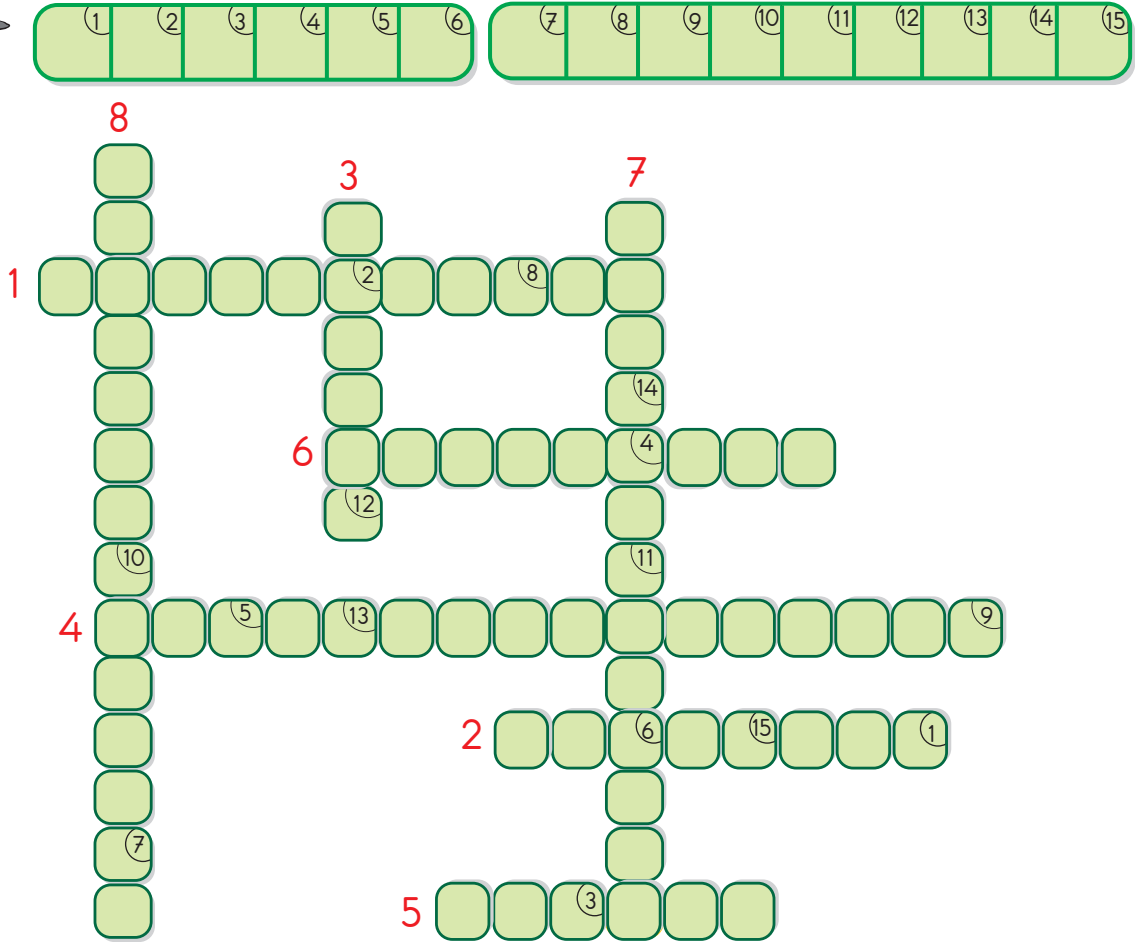
.....

.....

.....

NEVRUZ

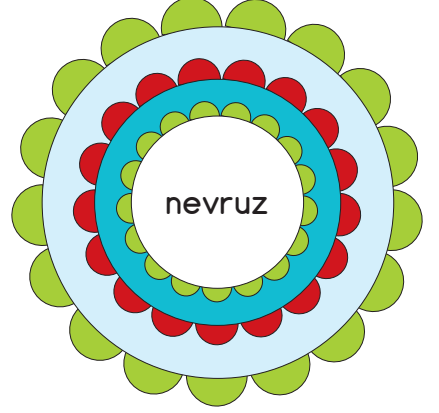
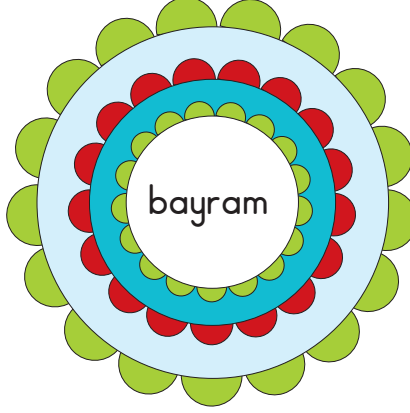
1. **Etkinlik:** Aşağıdaki bulmacada bir şifre gizlenmiştir. Şu ana kadar işlediğiniz metinlerle ilgili soruları cevaplayarak şifreyi çözünüz.

Aşağıdaki sorular ders kitabınızdaki metinlerle ilgilidir. Bu soruların cevaplarını bulmacadaki yerlerine yazınız.

1. Ağaçlarla ilgili olan metnin adı nedir?
2. Galata Kulesi'nden Üsküdar'a kadar kendi yaptığı kanatlarla uçan insana halk tarafından verilen ad nedir?
3. Küçük Köpek Pepe hangi hayvanla tanışmıştı?
4. Şairi Ayla Çınaroğlu olan şiirin adı nedir?
5. Adını bahar bayramından alan metnin adı nedir?
6. Matematiğin önemini anlayan hikâye kahramanı kimdir?
7. Saygı sözleri ile ilgili olan metnin adı nedir?
8. Adını bir oyunda söylenen tekerlemeden alan metnin adı nedir?

2. **Etkinlik:** Aşağıdaki anahtar kelimeleri kullanarak ilkbaharı anlatan bir şiir yazınız.

3. **Etkinlik:** Aşağıdaki soruları okuduğunuz metne göre cevaplayınız. Doğru olduğunu düşündüğünüz şıkkı işaretleyiniz.

1. Nevruz ve Şenol nerede yaşamaktadır?

a) Köyde

b) Kasabada

c) Şehirde

2. Aşağıdakilerden hangisi Nevruz Bayramı ile ilgili değildir?

a) Bahar

b) Şenlik

c) Savaş

NEVRUZ

3. Aşağıdakilerden hangisi küçük kıza Nevruz adının konmasının sebebidir?

- a) Küçük kızın 21 Mart'ta doğması
- b) Küçük kızın 21 Haziran'da doğması
- c) Küçük kızın 21 Ocak'ta doğması

4. I. annesi

II. dedesi

III. amcası

IV. halası

Hangi seçenekte Nevruz'un birlikte yaşadığı aile üyeleri doğru olarak verilmiştir?

a) I ve II

b) I ve III

c) II ve IV

5. Aşağıdakilerden hangisi Nevruz şenliklerinde köy halkının yaptığı etkinliklerden biri değildir?

a) Halay çekmek

b) Yemek yemek

c) Evde oturmak

4. **Etkinlik:** Aşağıdaki 5 N 1 K sorularını okuduğunuz metne göre cevaplayınız. Soruların cevaplarını altlarındaki boşluklara yazınız.

1. Sarı İnek'in buzağısına niçin "Çiçekli" adını verdiler?

.....

2. Nevruz Bayramı ne zaman kutlanır?

.....

3. Küçük kızın köyünde Nevruz Bayramı nasıl kutlandı?

.....

.....

4. Köy halkı halayı nerede çekti?

.....

5. Eve kapandığı günlerde Nevruz'un kurduğu hayal neydi?

.....

6. Nevruz'un köyünde şenliğe kimler katıldı?

.....

5. **Etkinlik:** Türkçede bazı kelimeler kişilerin adları yerine kullanılabilir. Aşağıdaki kutuda bu kelimeler vardır. Bu kelimeleri kullanarak cümlelerdeki boşlukları uygun şekilde doldurunuz.

ben sen o biz siz onlar

1. her gün dişlerimi fırçalarım.
2. çok temiz kalpli bir çocuktur.
3. hafta sonları maç yaparız.
4. hafta sonları ne yaparsınız?
5. şenliğe neden katılmadıklarını anlattılar.
6. gerçekten çok zeki bir öğrencisin.

6. **Etkinlik:** İlkbaharda meydana gelen değişiklikleri tablodaki uygun boşluklara yazınız.

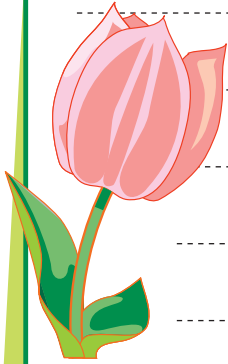
Havada Meydana
Gelen Değişiklikler

Bitkilerdeki
Değişiklikler

Hayvanlarda Meydana
Gelen Değişiklikler

NEVRUZ

7. **Etkinlik:** Yaşadığınız yerde ne tür kutlamalar ve şenlikler düzenlenmektedir? Bunlardan bir tanesini seçip bu kutlama ya da şenlikte neler yapıldığını yazınız.

Performansımı Değerlendiriyorum

Grup çalışmasındaki performansınızı size uygun olan sütuna X işareti koyarak değerlendiriniz.

Ölçütler	 Evet	 Hayır
1. Üzerime düşen görevleri eksiksiz yaptım.		
2. Düşüncelerimi grup içerisinde rahatça söyledim.		
3. Arkadaşlarımdan düşüncelerini dikkate aldım.		
4. Arkadaşlarımdan düşüncelerimi dikkate aldılar.		
5. Bu çalışmadan çok hoşlandım. Çünkü		

8. **Etkinlik:** Kutuda verilen örnekten yararlanarak kelimelerin sadece bir harfini değiştirerek yeni kelimeler oluşturunuz. Oluşturduğunuz kelimeleri uygun boşluklara yazınız.

kayıt
↓
kayık
↓
kayış
↓
kaçış
↓
kaçık
↓
katık
↓
yatık
↓
yatış
↓
.....

ayak	yakın	bolluk
↓	↓	↓
↓	↓	↓
↓	↓	↓
↓	↓	↓
↓	↓	↓
↓	↓	↓
↓	↓	↓
↓	↓	↓

DÜNYA ÇOCUK BAYRAMI

1. **Etkinlik:** Dinlediğiniz şiirde geçen anlamını bilmediğiniz kelimelerle ilgili aşağıdaki kutuları doldurunuz.

Anlamını Bilmediğim Kelime	Tahminim
	Sözlükteki Anlamı
	Cümlem

Tahminim	Anlamını Bilmediğim Kelime
Sözlükteki Anlamı	
Cümlem	

2. **Etkinlik:** Dinlediğiniz şiirin başlığını yazınız. Daha sonra bu şiir için iki farklı başlık öneriniz. Önerilerinizi de boş bırakılan alanlara yazınız.

Dinlediğim Şiirin Başlığı

Başlık Önerim

Başlık Önerim

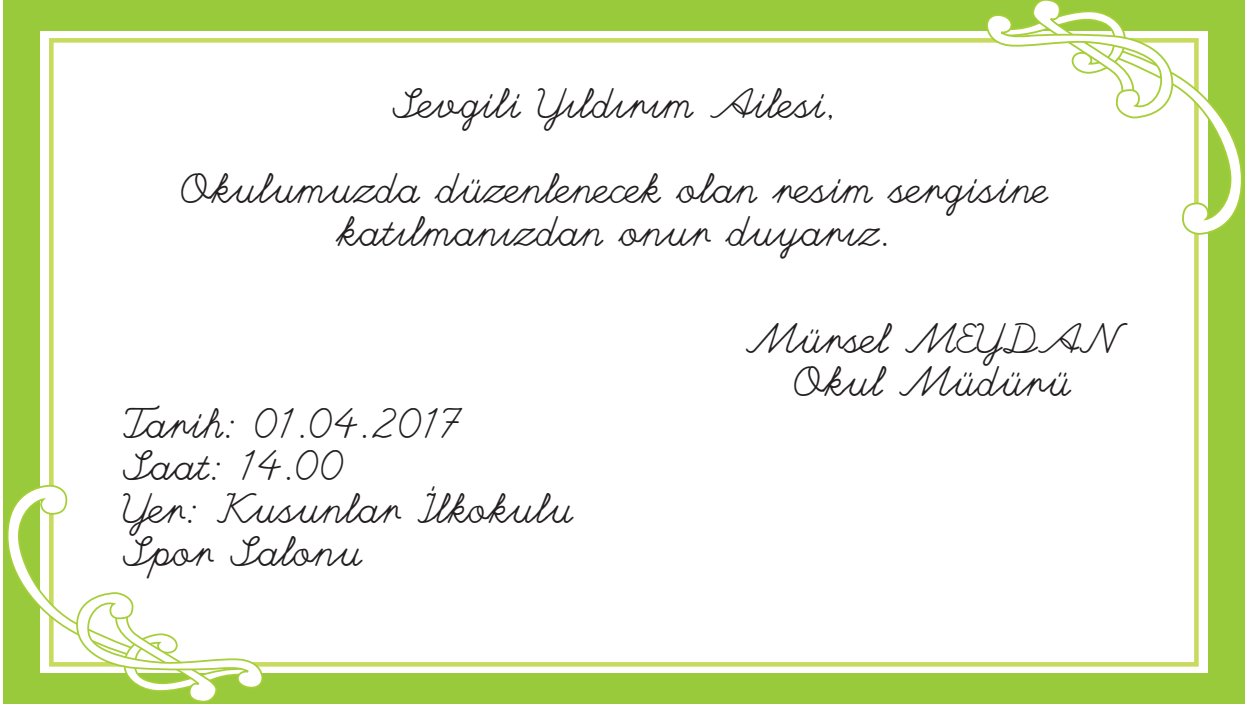
3. **Etkinlik:** Dinlediğiniz şiirin ana duygusunu aşağıdaki kutuya yazınız.

4. **Etkinlik:** Aşağıdaki resimleri inceleyiniz. Sizce dinlediğiniz şiiri en iyi anlatan resim hangisidir? Nedenleriyle yazınız.

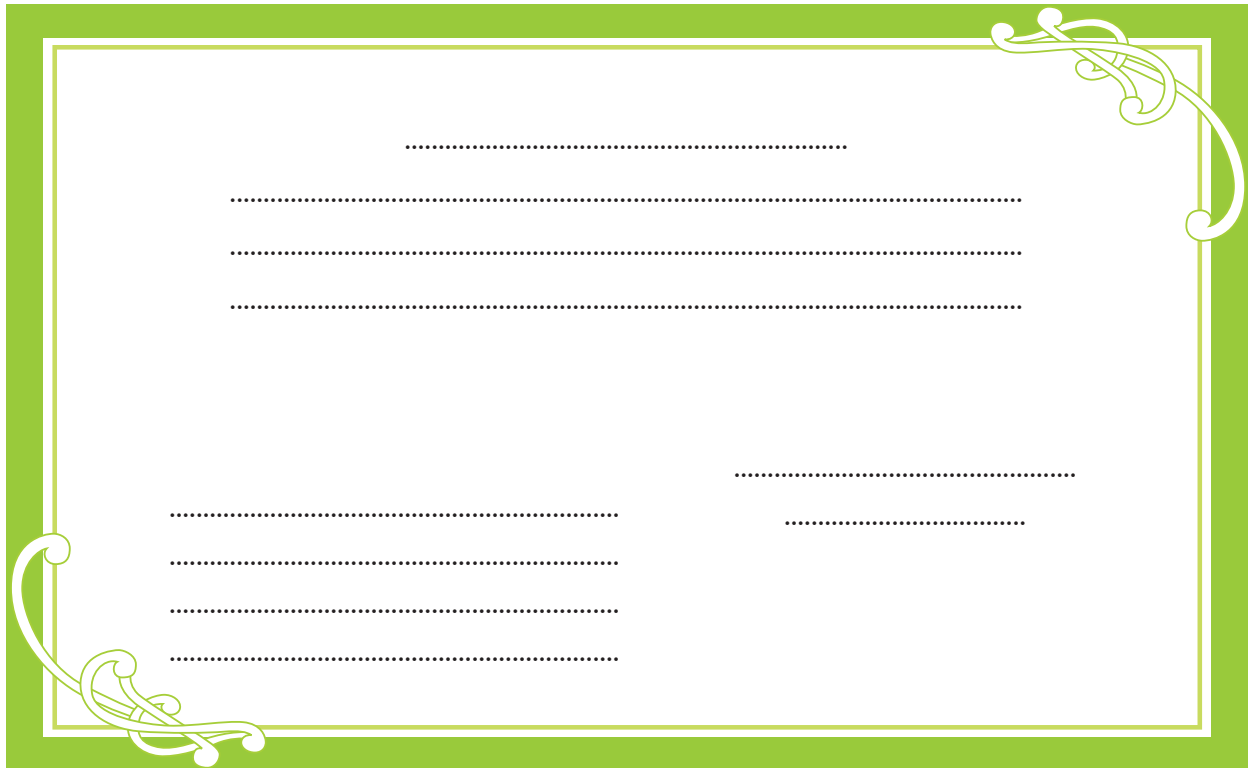

DÜNYA ÇOCUK BAYRAMI

5. Etkinlik: Aşağıdaki davetiye örneğini inceleyiniz.

Siz de okulunuzda yapılacak 23 Nisan törenleri için velilerinize bir davetiye yazınız.

Neler Öğrendim?

Temamız bitti. Tema ile ilgili olarak aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Bu temada neler öğrendiniz?

.....

.....

.....

2. Bu temada en çok hangi metinden hoşlandınız? Neden?

.....

.....

.....

3. Bu temanın işlenişinde hangi etkinlik veya etkinlikleri yaparken zorlandınız? Bu durumda kimlerden, nasıl yardım aldınız?

.....

.....

.....

4. Bu tema süresince farklı kitaplar, yazılar vb. okudunuz mu? Bunların isimlerini yazınız.

.....

.....

.....

Ürün Dosyamda Neler Var?

Ürün Dosyama Koyduğum Çalışmamın Adı	Neden Bu Çalışmamı Seçtim?	Çalışmama Verdiğim Puan (10 üzerinden)

TEMA DEĞERLENDİRME

A. Aşağıdaki metni okuyunuz. İlk dört soruyu metne göre cevaplayınız.

TARİFİ BENDE

Nasrettin Hoca, bir gün pazardan ciğer alır. Evine dönerken dostlarından biriyle karşılaşır. Adam, Hoca'ya, ciğerin nasıl pişirileceğini güzelce tarif eder.

Nasrettin Hoca, bu tarifi aklında tutamayacağını anlayınca,

- Bir zahmet, bunu bir kağıda yaz da bana veriver, der.

Adamcağız, kısaca yazar yemeğin tarifini ve Nasrettin Hoca'ya verir.

Nasrettin Hoca, dalgın dalgın evine doğru giderken, bir çaylak Hoca'nın elindeki ciğeri kapıp havalanır.

Nasrettin Hoca, hiç telaş göstermeden, çaylağın arkasından şöyle bağıır:

- Boşuna çaldın. Ağız tadiyla yiyemezsin o ciğeri. Çünkü tarifi bende!..

Emel İPEK

1. Nasrettin Hoca'ya ciğer tarifini kim verdi?

2. Nasrettin Hoca tarifi niçin yazdırdı?

3. Çaylak, ciğeri kapınca Hoca ne yaptı?

4. Sizce çaylak, tarifi olmadan ciğeri yiyebilir mi? Neden?

B. Aşağıdaki soruları okuyunuz. Doğru cevabın bulunduğu seçeneği işaretleyiniz.

5. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili kelimelerden hangisinin anlamı diğerlerinden farklıdır?

- a) Bu yaz İstanbul'daki halamlara gideceğim.
- b) Uzun bir aradan sonra bana mektup yazmış.
- c) Yeni kitabını yazmak için beş ay uğraşmış.

6. 1. Atalarımızın oynadığı en eski oyunlardan olan ciritin tarihi Orta Asya'ya kadar uzar. 2. Bu spor dalı at üzerinde ve sopalarla oynanır. 3. İsmi oynandığı sopadan gelir. 4. Oyun sonunda en fazla puanı alan takım oyunu kazanır. 5. Cirit bir metre uzunluğunda kurutulmuş meşe veya kabukları soyulmuş hurma dalından yapılır.

Yukarıdaki cümlelerden hangisi paragrafın akışını bozmaktadır?

- a) 2
- b) 3
- c) 4

7. Kutudaki göl isimlerini sözlük sırasına koyarsak doğru sıralama nasıl olur?

- Akşehir
- Beyşehir
- Eğirdir
- Acıgöl

- a) Akşehir, Acıgöl, Beyşehir, Eğirdir
- b) Acıgöl, Akşehir, Beyşehir, Eğirdir
- c) Eğirdir, Acıgöl, Akşehir, Beyşehir

8. Aşağıdaki diyalogda bir ismin yerine kullanılmış kaç tane kelime vardır?

- Onu gördün mü?
- Hayır, bugün hiç görmedim.
- Peki, sen bizimle gelecek misin?
- Onlar gelirse ben de gelirim.

- a) 3
- b) 4
- c) 5

KAYNAKÇA

ALTINTREN, Selçuk Derya, "Kardan Adam", Öykü Yumağı, haz.: Sırrı ER, MGV Neşriyet, Ankara, Tarihsiz.

BEHRENGİ, Samed, "Kar Tanesinin Macerası", Bütün Masallar, Gün Yayıncılık, İstanbul, 2001.

ÇINAROĞLU, Ayla, "Uçurtma Nasıl Uçar?", Şiir Gemisi, Uçanbalık Yayınları, İstanbul, 1999.

GÜVEN, Cevdet, "Ağaç Sevgisi", Sincap Çocuk Dergisi, OGM Yayınları, Eylül/Ekim 2008.

ÖNAL, Mehmet, "Oyunsuz Nasıl Büyürüm?", Merhaba Çocuklar, MEB Yayınları, İstanbul, 1992.

ÖZDİKMENLİ, Ahmet, "Eylül ve Diş Dostları", Nurol Matbaacılık, Ankara, 2004.

SANYEL CROSBY, Didem, "Hapşuul", Bilim Çocuk Dergisi, Sayı: 23, Kasım, 1999.

SARIYÜCE, Hasan Lâtif, "Deliceler", Anadolu'ya Açılan Pencere, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1986.

SARIYÜCE, Hasan Lâtif, "Hoş mu Erim?", Anadolu Efsaneleri 2, Nehir Yayınları, İstanbul, 1999.

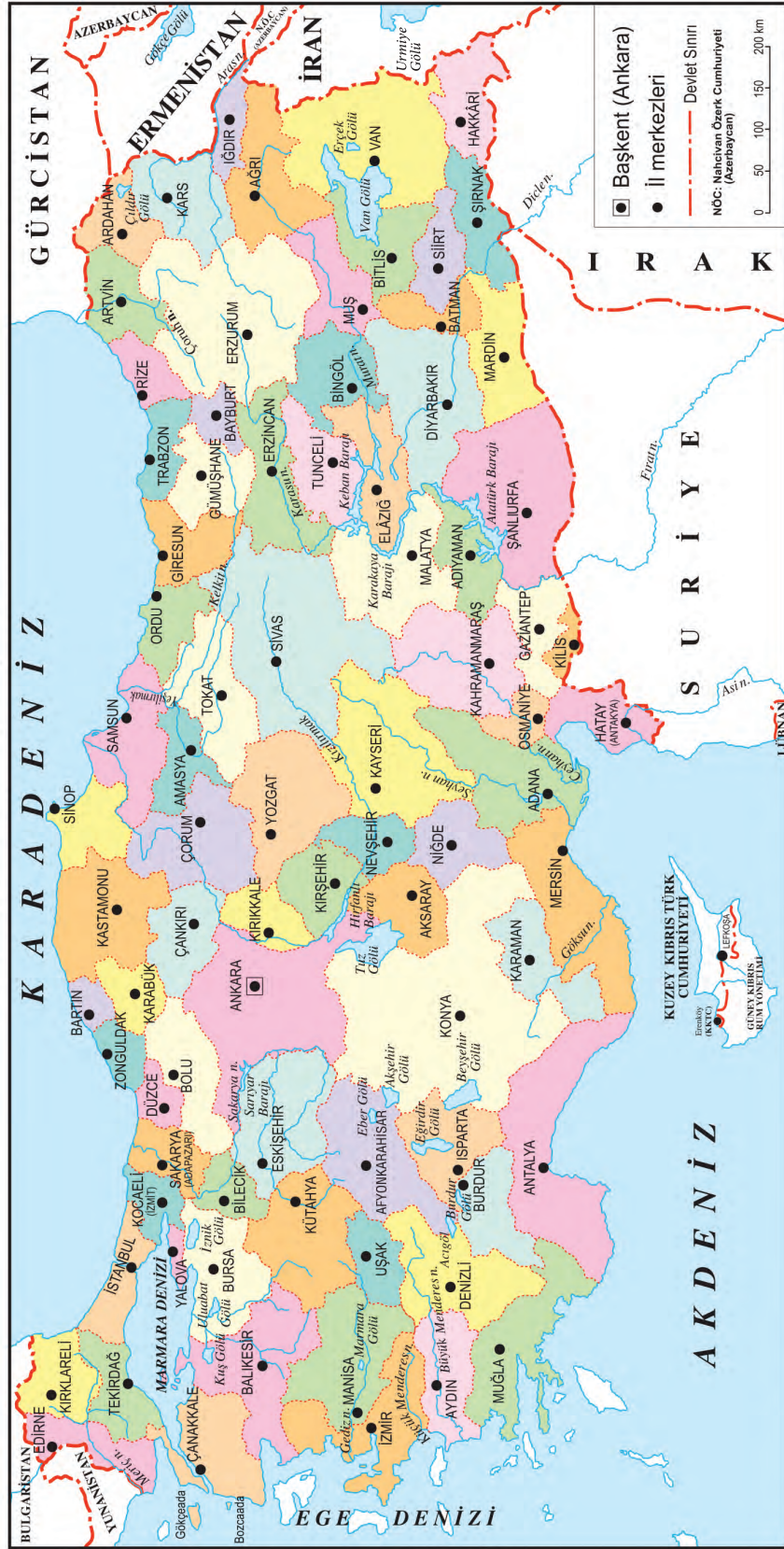
SERT, Kadir, "Şah ve Pat", Karakter Eğitimi Serisi, Hayat Eğitim Yayınları, Ocak, 2008.

YAZGAN, Bestami, "Dillerde İstiklâl Marşı", Çıtı Pıtı Kutu Kutu Şiirler, Nesil Basın Yayım, İstanbul, 2007.

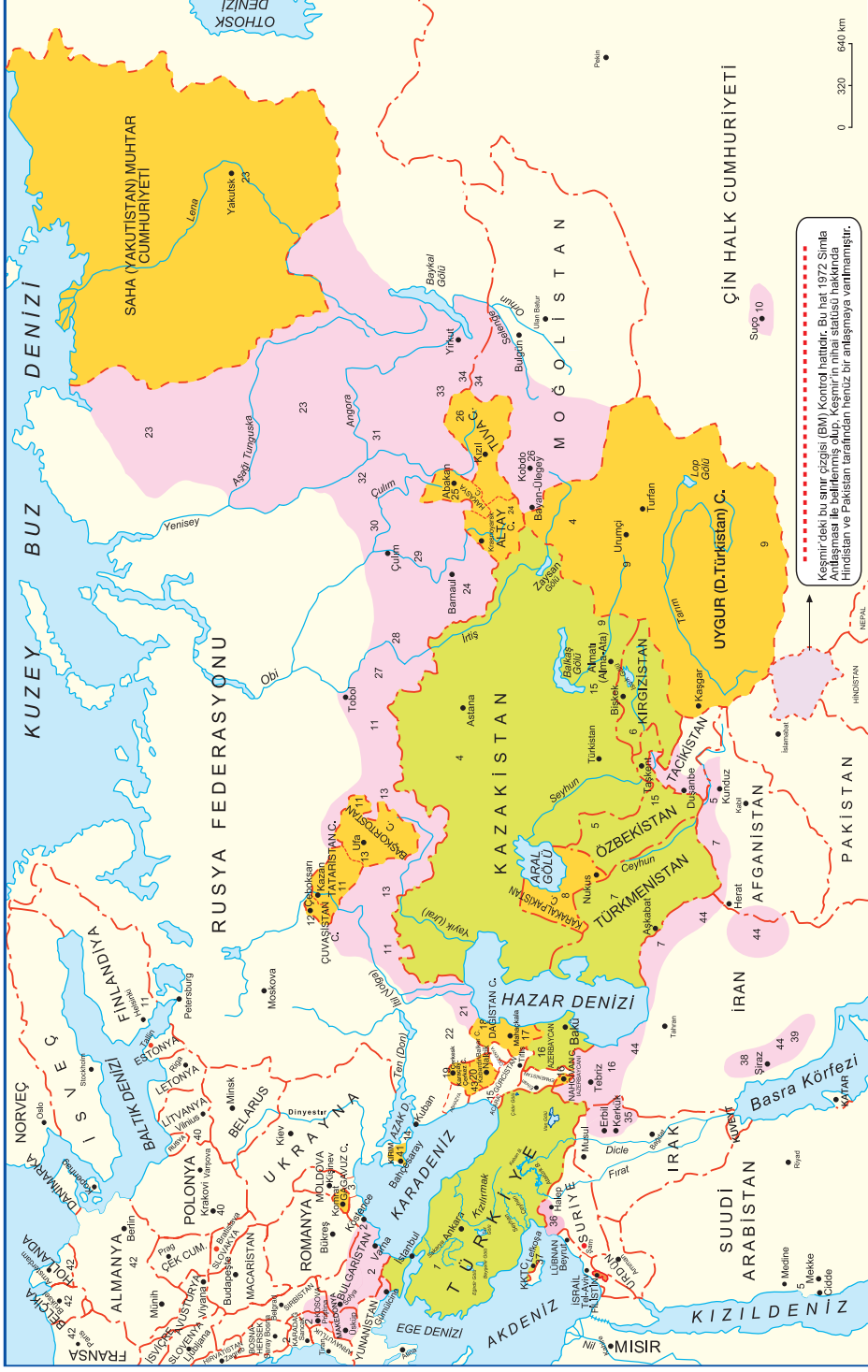
KANIK, Orhan Veli, "Yıldızla Isınmış", Nasrettin Hoca Hikâyeleri, Yapı Kredi Yayınları, 5. Baskı, İstanbul, 2005.

<http://www.kulturcocuk.gov.tr/resimliroman.aspx>, "Nevruz", 03.01 .2016.

<http://ttkb.meb.gov.tr/ogretmen>, "Birlikte", 05.01 .2016.

TÜRK DÜNYASI HARİTASI

İŞARETLER

- Devlet sınırı
- Özerk cumhuriyet ve vilayet sınırı
- Bağımsız Türk devletleri
- Özerk cumhuriyet, eyalet ve vilayetler
- Özerk olmayan Türk bölgeleri
- Kanal (Suveyş Kanalı)

BAĞIMSIZ DEVLETLER

- a) Azerbaycan C.
- b) Kazakistan C.
- c) Kırgız C.
- d) Kuzey Kıbrıs Türk C. (KKTC)
- e) Özbekistan C.
- f) Türkiye Cumhuriyeti
- g) Türkmenistan C.
- Bakü
- Astana
- Bişkek
- Lefköşe
- Taşkent
- Ankara
- Aşgabad

ÖZERK CUMHURİYETLER

- a) Başkortostan C.
- b) Çuvaşistan C.
- c) Dağıstan C.
- d) Gagavuz C.
- e) Kabardin-Balkar C.
- f) Karakalpakistan C.
- g) Naıçivcan C.
- h) Saha (Yakutistan) Muhtar C.
- i) Tuva C.
- j) Uygur (D. Türkistan) C.
- k) Komrat i) Tataristan C.
- l) Nalçık i) Altay C.
- m) Nukus j) Hakasya C.
- n) Nahcivcan k) Karagay-Çerkes C.
- Yakutsk
- Kızıl
- Urumçi
- Kazan
- Krasnoyarsk
- Abakan
- Çerkesk

1. Türkiye Türkleri
2. Balkan Türkleri
3. Gagavuz Türkleri
4. Kazaklar
5. Özbekler
6. Kırgızlar
7. Türkmenler
8. Karakalpaklar
9. Uygurlar
10. Sarı Uygurlar ve Salarlar
11. Tatarlar
12. Çuvaşlar
13. Başkurtlar
14. Kırımçaklar
15. Ahıska Türkleri
16. Azerbaycan Türkleri
17. Dağıstan Türkleri
18. Kumuklar
19. Karacaaylar
20. Balkarlar (Malkarlar)
21. Nogaylar
22. Stavropol Türkmenleri
23. Saha (Yakut) Türkleri
24. Altay Türkleri
25. Hakaslar
26. Tuva Türkleri
27. Tobol Tatarları
28. Barabalar
29. Şorlar
30. Çulım
31. Kumandı
32. Kandak
33. Karagas
34. Urahay
35. Irak Türkleri
36. Suriye Türkleri
37. Kıbrıs Türkleri
38. Kaşgaylar
39. Hamse Türkmenleri
40. Karaim Türkleri
41. Kırım Türkleri
42. Avrupa'daki Türkler
43. Kabardin-Balkar Türkleri
44. İran Türkleri